

Zittingsdocument

A10-0260/2025

22.12.2025

VERSLAG

over de ontwikkeling van een nieuwe EU-strategie voor armoedebestrijding
(2025/2095(INI))

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

Rapporteur: João Oliveira

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	34
BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT	38
ADVIES VAN DE COMMISSIE VROUWENRECHTEN EN GENDERGELIJKHEID	39
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	97
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	98

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de ontwikkeling van een nieuwe EU-strategie voor armoedebestrijding (2025/2095(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 2 en artikel 3, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie,
- gezien de artikelen 145 tot en met 161 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,
- gezien de Europese pijler van sociale rechten en het bijbehorende actieplan, met zijn doelstellingen voor 2030, en het sociaal scorebord van de EU en de daarin opgenomen kern- en secundaire indicatoren,
- gezien de Verklaring van Porto van 8 mei 2021, de hernieuwde toezeggingen op het Sociaal Forum van Porto van 2023 en de Verklaring van Terhulpen van 16 april 2024,
- gezien de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties, die in september 2015 werd aangenomen in New York,
- gezien het “Sustainable Development Report 2025” (Rapport over duurzame ontwikkeling 2025)¹, dat op 24 juni 2025 is gepubliceerd,
- gezien het VN-Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, dat werd aangenomen in 1979,
- gezien het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul), dat werd aangenomen op 11 mei 2011,
- gezien het Internationaal Verdrag van de VN inzake economische, sociale en culturele rechten, dat op 16 december 1966 werd aangenomen in New York,
- gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, dat op 20 november 1989 werd aangenomen in New York, en de algemene opmerkingen van het VN-Comité voor de Rechten van het Kind,
- gezien het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, dat op 12 december 2006 werd aangenomen in New York,
- gezien de resolutie van de Algemene Vergadering van de VN van 18 december 2019

¹ Sachs, J.D., Lafortune, G., Fuller, G., Iablonski, G., *Sustainable Development Report 2025 – Financing Sustainable Development to 2030 and Mid-Century*, Dublin University Press, Dublin, Ierland, 2025.

over de rechten van het kind,

- gezien de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), waaronder Verdrag nr. 102 inzake sociale zekerheid (minimumnormen), Verdrag nr. 111 betreffende discriminatie in arbeid en beroep en Verdrag nr. 189 inzake fatsoenlijk werk voor huishoudelijk personeel,
- gezien het Europees Sociaal Handvest, dat in 1961 werd aangenomen in Turijn,
- gezien Richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming²,
- gezien Richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep³,
- gezien Richtlijn (EU) 2019/1158 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgers en tot intrekking van Richtlijn 2010/18/EU van de Raad⁴,
- gezien Richtlijn (EU) 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie⁵,
- gezien Richtlijn (EU) 2023/970 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 ter versterking van de toepassing van het beginsel van gelijke beloning van mannen en vrouwen voor gelijke of gelijkwaardige arbeid door middel van beloningstransparantie en handavingsmechanismen⁶,
- gezien Verordening (EU) 2023/955 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot oprichting van een sociaal klimaatfonds en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1060⁷,
- gezien Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld⁸,
- gezien de mededeling van de Commissie van 7 maart 2025 getiteld “Een routekaart voor vrouwenrechten” (COM(2025)0097),
- gezien zijn resolutie van 30 januari 2020 over de loonkloof tussen mannen en vrouwen⁹,
- gezien zijn resolutie van 21 januari 2021 over toegang tot fatsoenlijke en betaalbare

² PB L 180 van 19.7.2000, blz. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj>.

³ PB L 303 van 2.12.2000, blz. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/78/oj>.

⁴ PB L 188 van 12.7.2019, blz. 79, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj>.

⁵ PB L 275 van 25.10.2022, blz. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj>.

⁶ PB L 132 van 17.5.2023, blz. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj>.

⁷ PB L 130 van 16.5.2023, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj>.

⁸ PB L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>.

⁹ PB C 331 van 17.8.2021, blz. 5.

huisvesting voor iedereen¹⁰,

- gezien zijn resolutie van 10 februari 2021 over het terugdringen van ongelijkheid, met speciale aandacht voor armoede onder werkenden¹¹,
- gezien zijn resolutie van 11 maart 2021 over de rechten van het kind in het licht van de EU-strategie voor de rechten van het kind¹²,
- gezien zijn resolutie van 29 april 2021 over de Europese kindergarantie¹³,
- gezien zijn resolutie van 5 juli 2022 over armoede onder vrouwen in Europa¹⁴,
- gezien zijn resolutie van 5 oktober 2022 over de situatie van Roma die in nederzettingen in de EU wonen¹⁵,
- gezien zijn resolutie van 15 maart 2023 over een toereikend minimuminkomen met het oog op actieve inclusie¹⁶,
- gezien zijn resolutie van 9 mei 2023 over de tenuitvoerlegging van de schoolregeling voor de verstrekking van groenten en fruit, melk en zuivelproducten uit hoofde van de verordening tot vaststelling van een gemeenschappelijke marktordening¹⁷,
- gezien zijn resolutie van 21 november 2023 over het verminderen van ongelijkheid en het bevorderen van sociale integratie in tijden van crisis voor kinderen en de gezinnen waarin zij leven¹⁸,
- gezien zijn resolutie van 21 november 2023 getiteld “Kinderen eerst: versterking van de kindergarantie, twee jaar na de goedkeuring ervan”¹⁹,
- gezien zijn resolutie van 23 november 2023 over het scheppen van werkgelegenheid: rechtvaardige transitie en investeren met impact²⁰,
- gezien de aanbeveling van de Raad van 22 mei 2019 betreffende stelsels voor kwaliteitsvolle voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang²¹,
- gezien Aanbeveling 2013/112/EU van de Commissie van 20 februari 2013 getiteld “Investeren in kinderen: de vicieuze cirkel van achterstand doorbreken”²²,
- gezien de mededeling van de Commissie van 24 maart 2021 getiteld “EU-strategie voor

¹⁰ PB C 456 van 10.11.2021, blz. 145.

¹¹ PB C 465 van 17.11.2021, blz. 62.

¹² PB C 474 van 24.11.2021, blz. 146.

¹³ PB C 506 van 15.12.2021, blz. 94.

¹⁴ PB C 47 van 7.2.2023, blz. 2.

¹⁵ PB C 132 van 14.4.2023, blz. 29.

¹⁶ PB C, C/2023/400, 23.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/400/oj>.

¹⁷ PB C, C/2023/1063, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1063/oj>.

¹⁸ PB C, C/2024/4211, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4211/oj>.

¹⁹ PB C, C/2024/4212, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4212/oj>.

²⁰ PB C, C/2024/4224, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4224/oj>.

²¹ PB C 189 van 5.6.2019, blz. 4.

²² PB L 59 van 2.3.2013, blz. 5.

de rechten van het kind” (COM(2021)0142),

- gezien Aanbeveling (EU) 2024/1238 van de Commissie van 23 april 2024 over de ontwikkeling en versterking van geïntegreerde systemen voor kinderscherming in het belang van het kind²³,
- gezien Aanbeveling (EU) 2021/1004 van de Raad van 14 juni 2021 tot instelling van een Europese kindergarantie²⁴,
- gezien de mededeling van de Commissie van 7 juni 2023 betreffende een alomvattende aanpak van geestelijke gezondheid (COM(2023)0298),
- gezien de mededeling van de Commissie van 5 maart 2020 getiteld “Een Unie van gelijkheid: strategie voor gendergelijkheid 2020-2025” (COM(2020)0152),
- gezien de mededeling van de Commissie van 18 september 2020 getiteld “Een Unie van gelijkheid: EU-actieplan tegen racisme 2020-2025” (COM(2020)0565),
- gezien de mededeling van de Commissie van 12 november 2020 getiteld “Een Unie van gelijkheid: strategie voor gelijkheid van lhbtq’ers 2020-2025” (COM(2020)0698),
- gezien de mededeling van de Commissie van 7 oktober 2020 getiteld “Een Unie van gelijkheid: strategisch EU-kader voor gelijkheid, integratie en participatie van de Roma” (COM(2020)0620),
- gezien de aanbeveling van de Raad van 12 maart 2021 inzake gelijkheid, inclusie en participatie van de Roma²⁵,
- gezien de mededeling van de Commissie van 3 maart 2021 getiteld “Unie van gelijkheid: Strategie inzake de rechten van personen met een handicap 2021-2030” (COM(2021)0101),
- gezien de mededeling van de Commissie van 27 januari 2021 getiteld “Groenboek over de vergrijzing – Bevorderen van intergenerationele solidariteit en verantwoordelijkheid” (COM(2021)0050),
- gezien de mededeling van de Commissie van 9 december 2021 getiteld “Bouwen aan een economie die werkt voor de mensen: een actieplan voor de sociale economie” (COM(2021)0778),
- gezien de aanbeveling van de Raad van 8 november 2019 met betrekking tot de toegang tot sociale bescherming voor werknemers en zelfstandigen²⁶,
- gezien het verslag van de Commissie van 28 juni 2023 over toegang tot essentiële diensten in de EU,

²³ PB L, 2024/1238, 14.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj>.

²⁴ PB L 223 van 22.6.2021, blz. 14, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj>.

²⁵ PB C 93 van 19.3.2021, blz. 1.

²⁶ PB C 387 van 15.11.2019, blz. 1.

- gezien de aanbeveling van de Raad van 30 januari 2023 over een toereikend minimuminkomen met het oog op actieve inclusie²⁷,
- gezien het in 2021 opgerichte Europees platform voor de bestrijding van dakloosheid,
- gezien de mededeling van de Commissie van 30 juni 2021 getiteld “Een langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU – Naar sterkere, verbonden, veerkrachtige en welvarende plattelandsgebieden in 2040” (COM(2021)0345) en haar mededeling van 27 maart 2024 getiteld “De langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU: belangrijkste verwezenlijkingen en volgende stappen” (COM(2024)0450),
- gezien het advies van het Europees Comité van de Regio’s van 14 oktober 2025 over een EU-strategie voor armoedebestrijding²⁸,
- gezien de relevante rapporten van de speciale rapporteur van de VN voor extreme armoede en mensenrechten,
- gezien de standpuntnota van het Europees Netwerk Armoedebestrijding (EAPN) getiteld “Towards the eradication of poverty – EAPN vision and recommendations for the EU Anti-Poverty Strategy” (Een einde maken aan armoede – Visie en aanbevelingen van het EAPN voor de EU-strategie voor armoedebestrijding), gepubliceerd in 2025,
- gezien de twee standpuntnota’s van All Together in Dignity Fourth World getiteld “Paving the Way towards an EU Anti-Poverty Strategy” (Het pad effenen voor een EU-strategie voor armoedebestrijding), die respectievelijk in januari en mei 2025 zijn gepubliceerd,
- gezien de standpuntnota van Social Platform van maart 2025 getiteld “A post-2027 Multiannual Financial Framework for Social Europe” (Een meerjarig financieel kader voor de periode na 2027 voor een sociaal Europa) en zijn standpuntnota van mei 2025 getiteld “EU Anti-Poverty Strategy” (EU-strategie voor armoedebestrijding),
- gezien de standpuntnota van Make Mothers Matter getiteld “Mothers’ Poverty in the EU” (Armoede onder moeders in de EU), gepubliceerd in 2025,
- gezien de studie van de Commissie van 15 november 2024 getiteld “Transport poverty: definitions, indicators, determinants, and mitigation strategies” (Vervoersarmoede: definities, indicatoren, bepalende factoren en mitigatiestrategieën),
- gezien het rapport van Eurochild getiteld “Children’s Realities in Europe: Progress & Gaps – Eurochild 2024 flagship report on children in need across Europe” (De realiteiten van kinderen in Europa: vooruitgang en tekortkomingen – Vlaggenschiprapport 2024 van Eurochild over kinderen in nood in Europa), gepubliceerd in 2024,

²⁷ PB C 41 van 3.2.2023, blz. 1.

²⁸ PB C, C/2025/6322, 3.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/6322/oj>.

- gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid,
 - gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken (A10-000/2025),
- A. overwegende dat in 2024 in de EU 93,3 miljoen mensen (21,0 % van de bevolking) met armoede of sociale uitsluiting werden bedreigd, wat slechts een kleine daling is ten opzichte van 2019; overwegende dat in 2024 in de EU 21,9 % van de mensen die deel uitmaken van een gezin met ten laste komende kinderen met armoede of sociale uitsluiting werd bedreigd²⁹;
- B. overwegende dat ernstige materiële deprivatie wordt gedefinieerd als het ontbreken van noodzakelijke en wenselijke elementen die nodig zijn voor een waardig bestaan; overwegende dat in 2024 in de EU 6,4 % van de bevolking te kampen had met ernstige materiële en sociale deprivatie, waaronder een gebrek aan adequate verwarming, overbevolkte woonruimte en ontoereikende voeding; overwegende dat kinderen en vrouwen in vergelijking met andere bevolkingsgroepen onevenredig zwaar worden getroffen door dit verschijnsel;
- C. overwegende dat de EU in 2021 in het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten de doelstelling heeft opgenomen om het aantal mensen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd tegen 2030 met ten minste 15 miljoen te verminderen ten opzichte van de cijfers van 2019, waarvan ten minste 5 miljoen kinderen; overwegende dat zelfs als deze doelstelling wordt behaald, dit zou betekenen dat tegen die tijd nog steeds circa 78 miljoen mensen in de EU, waarvan 15 miljoen kinderen, met armoede en sociale uitsluiting worden bedreigd; overwegende dat de lidstaten nationale streefcijfers hebben vastgelegd om dit kerndoel te verwezenlijken en dat de trend voor bijna de helft van de lidstaten de andere kant op wijst;
- D. overwegende dat armoede neerkomt op een schending van de menselijke waardigheid die een volledige uitoefening van de mensenrechten in de weg staat en een symptoom is van een ongelijke verdeling van de welvaart; overwegende dat de noodzaak om armoede uit te bannen een billijkere verdeling van de welvaart vereist, evenals gelijke toegang tot werkgelegenheid en diensten en beleid waarmee het ondeelbare en universele karakter van politieke, economische, sociale en culturele rechten wordt gewaarborgd; overwegende dat armoede een verschijnsel met veel facetten is dat meer dan alleen materiële deprivatie inhoudt en belemmeringen op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, sociale en democratische participatie en economische kansen omvat;
- E. overwegende dat de uitbanning van armoede op Europees niveau een nieuwe aanpak vergt en dat het anders niet mogelijk zal zijn de trend om te buigen en ervoor te zorgen dat elke persoon gelijke kansen heeft om deel te nemen aan de samenleving; overwegende dat voor de uitbanning van armoede een gecoördineerde en holistische aanpak en geïntegreerde beleidsmaatregelen nodig zijn die gezamenlijk bijdragen aan

²⁹ Eurostat, Data Browser, “Severe material and social deprivation rate by age and sex”, 14 november 2025, stand van zaken op 9 december 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdsl11/default/table?lang=en.

sociale cohesie en voorkomen dat de ongelijkheid toeneemt; overwegende dat een dergelijke brede strategie de betrokkenheid van de lidstaten, de regionale en lokale autoriteiten, de sociale partners en het maatschappelijk middenveld vereist;

- F. overwegende dat eenoudergezinnen, met name die met een vrouw als gezinshoofd, een groter risico op armoede lopen, namelijk 32 % tegenover slechts 11,2 % bij tweeoudergezinnen³⁰, waardoor gezinsleden vaker vast komen te zitten in een vicieuze cirkel van armoede die van generatie op generatie wordt doorgegeven; overwegende dat systemische factoren zoals een gebrek aan toegang tot diensten, een instabiele huisvestingssituatie, inkomensonzekerheid en ontoereikende preventie- en gezinsondersteunende diensten het vermogen van gezinnen ondermijnen om binnen een gemeenschapsumgeving voor hun kinderen te zorgen; overwegende dat gerichte preventieve gezinsondersteuning en -bijstand, ook voor slachtoffers van huiselijk geweld, van essentieel belang zijn om deze gezinnen een sterkere positie te geven en te beschermen en de armoedecyclus te doorbreken;
- G. overwegende dat de indicatoren voor het aantal kinderen dat met armoede wordt bedreigd, zijn toegenomen van 23,6 % in 2019 tot 24,2 % in 2024; overwegende dat de EU op basis van het huidige traject haar doelstelling om het aantal kinderen in armoede tegen 2030 met ten minste 5 miljoen te verminderen niet zal halen; overwegende dat er aanzienlijke verschillen worden waargenomen bij kinderen die tot een etnische minderheid behoren of een migratieachtergrond hebben, kinderen met een handicap en Romakinderen; overwegende dat de EU- en nationale middelen die momenteel worden ingezet ontoereikend zijn om het probleem van kinderarmoede in de EU aan te pakken;
- H. overwegende dat kinderarmoede vaak voortvloeit uit gezinsarmoede en dat het ontbreken van een alomvattende respons tot gevolg heeft dat armoede voortduurt in alle fasen van het leven (in de kinderjaren, tijdens het actieve leven en na het pensioen); overwegende dat intergenerationele achterstelling alleen kan worden doorbroken als aandacht wordt besteed aan het hele gezin dat in armoede leeft, zowel de ouders als de kinderen; overwegende dat investeringen in kinderen en jongeren — met name in voor- en vroegschoolse educatie en opvang, waarbij onder meer wordt gewerkt aan rekenvaardigheid en geletterdheid — en gezinsondersteuning preventief werken tegen armoede en aanzienlijke sociale voordelen op lange termijn opleveren, en daarom niet louter als sociale uitgaven maar als een investering in de toekomst moeten worden beschouwd;
- I. overwegende dat de Raad op 14 juni 2021 zijn aanbeveling tot instelling van een Europese kindergarantie heeft aangenomen, die een uitgelezen kans biedt om ongelijkheden te verminderen en de sociale inclusie van kinderen te bevorderen en blijkt geeft van de inzet van de Raad voor een geïntegreerd beleid dat erop gericht is de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken en ervoor te zorgen dat kinderen in nood toegang hebben tot essentiële diensten, zoals gratis voor- en vroegschoolse educatie en opvang, gratis onderwijs (met inbegrip van schoolgerelateerde activiteiten en ten minste één gezonde maaltijd per schooldag), gratis gezondheidszorg, gezonde voeding en adequate huisvesting; overwegende dat 5 % van de middelen van het Europees Sociaal

³⁰ Eurostat, Data Browser, “At-risk-of-poverty rate by poverty threshold and household type”, 14 november 2025, stand van zaken op 9 december 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_li03/default/table?lang=en.

Fonds Plus (ESF+) specifiek bestemd is voor het terugdringen van kinderarmoede, maar dat desondanks het percentage kinderen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd in sommige lidstaten is toegenomen, hetgeen erop wijst dat de middelen op ambitieuzere en doeltreffendere wijze moeten worden ingezet;

- J. overwegende dat toegang tot hoogwaardige voor- en vroegschoolse educatie en opvang van cruciaal belang is voor de gezonde ontwikkeling van jonge kinderen en voor het waarborgen van gelijke onderwijskansen voor kinderen uit een kansarme milieu, kinderen met een handicap en kinderen met specifieke onderwijsbehoeften, en dat zo de basis wordt gelegd voor het doorbreken van de armoedecyclus, sociale inclusie wordt bevorderd en een hoog maatschappelijk rendement in de toekomst wordt behaald; overwegende dat de EU volgens de Commissie extra uitgaven ter hoogte van meer dan 11 miljard EUR per jaar moet investeren om de Barcelona-doelstellingen te halen en ervoor te zorgen dat tegen 2030 ten minste 45 % van de kinderen jonger dan drie jaar en ten minste 96 % van de kinderen tussen drie jaar en de leeftijd van het verplichte basisonderwijs deelnemen aan voor- en vroegschoolse educatie en opvang³¹;
- K. overwegende dat in 2022 de gemiddelde score van het “Programme for International Student Assessment” (PISA) voor de meting van basisvaardigheden (lezen, wiskunde en wetenschappen) bij vijftienjarigen met tien punten was gedaald ten opzichte van de laatste meting in 2018; overwegende dat er vooral onder kansarme lerenden sprake is van ondermaatse prestaties, waaruit blijkt dat de ongelijkheid in het onderwijs toeneemt; overwegende dat hoogwaardig onderwijs, met bijzondere aandacht voor het versterken van functionele geletterdheid, rekenvaardigheid en digitale competenties als basisvaardigheden, een essentiële hefboom is in de strijd tegen armoede, aangezien hiermee de aanzet kan worden gegeven tot betere werkgelegenheidskansen, betere levensomstandigheden en positieve effecten op zowel de geestelijke als de lichamelijke gezondheid; overwegende dat investeren in hoogwaardig onderwijs, met name voor mensen die tot een minderheid of kwetsbare groep behoren, een van de meest doeltreffende manieren is om armoede duurzaam en structureel terug te dringen;
- L. overwegende dat de EU in 2021 in het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten de doelstelling heeft geformuleerd dat tegen 2030 ten minste 60 % van alle volwassenen jaarlijks aan een opleiding moet deelnemen; overwegende dat de lidstaten nationale streefcijfers hebben vastgelegd om dit kerndoel te verwezenlijken en dat de meeste lidstaten achterlopen bij het bereiken van deze nationale streefcijfers; overwegende dat in 2022 de onderwijsparticipatie van volwassenen 39,5 % bedroeg en dus nog ver onder de EU-doelstelling voor 2030 lag³²; overwegende dat verdere aanzienlijke inspanningen nodig zijn om te zorgen voor een aanbod van en toegang tot hoogwaardige opleidingsmaatregelen die gericht zijn op de bevordering van een leven lang leren;
- M. overwegende dat vrouwen meer dan mannen te kampen hebben met armoede als gevolg van discriminatie en ongelijkheid, zoals moeilijkere toegang tot arbeid, loonverschillen, lagere arbeidsintensiteit, kortere loopbanen, verschillen met betrekking tot de waarde

³¹ Europese Commissie: directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie, *Employment and social developments in Europe 2024*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2024.

³² Europese Commissie: directoraat-generaal Onderwijs, Jongerenzaken, Sport en Cultuur, *Education and training monitor 2024 – Comparative report*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2024.

van pensioenen en sociale uitkeringen³³, moeilijke toegang tot specifieke gezondheidszorg en een ongelijke verdeling van zorg- en huishoudelijke taken³⁴; overwegende dat het probleem van armoede onder vrouwen, in al zijn diversiteit, moet worden begrepen als een complex en multidimensionaal verschijnsel dat niet alleen sociale, politieke en culturele aspecten omvat, maar ook gevolgen heeft voor inkomen, huisvesting, gezondheid en toegang tot onderwijs en sociale diensten, dat werkgelegenheid alleen niet volstaat om deze vorm van armoede uit te bannen en dat er daarentegen een alomvattende, inclusieve aanpak nodig is waarin zowel armoedepreventie als armoedebestrijding een rol spelen; overwegende dat in 2024 in op twee na alle EU-landen meer vrouwen (6,6 %) dan mannen (6,2 %) te maken kregen met ernstige materiële en sociale deprivatie³⁵ en dat het percentage van de bevolking dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd in alle EU-landen hoger lag voor vrouwen (21,9 %) dan voor mannen (20 %)³⁶; overwegende dat in datzelfde jaar 23,7 % van de vrouwen en 22,7 % van de mannen in de EU zichzelf als arm beschouwde³⁷, en dat bij vrouwen in de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder 21,6 % een armoederisico liep, tegenover circa 16,5 % van de mannen in diezelfde leeftijdsgroep³⁸;

- N. overwegende dat er een sterke correlatie bestaat tussen armoede en gendergerelateerd geweld en dat armoede de effecten van gendergerelateerd geweld verergert, met name voor gemarginaliseerde vrouwen, zoals lhbtq+-personen; overwegende dat vrouwen die in armoede leven een groter risico lopen op geweld, met inbegrip van intiem partnergeweld en huiselijk geweld, als gevolg van factoren zoals financiële afhankelijkheid, een onzekere huisvestingssituatie en beperkte toegang tot ondersteunende diensten³⁹; overwegende dat in de lidstaten 30,7 % van de vrouwen tijdens hun leven te maken krijgen met fysiek geweld of bedreigingen en/of seksueel geweld, ongeacht het soort dader⁴⁰; overwegende dat armoede het risico vergroot dat vrouwen het slachtoffer van mensenhandel en seksuele uitbuiting worden;

³³ Briefing, “The gender gap in pensions in the EU”, Europees Parlement, directoraat-generaal Intern Beleid, beleidsondersteunende afdeling Economische Zaken, Wetenschapsbeleid en Levenskwaliteit, juli 2019.

³⁴ <https://eige.europa.eu/publications-resources/toolkits-guides/gender-equality-index-2021-report/gender-differences-household-chores>.

³⁵ Eurostat, Data Browser, “Severe material and social deprivation rate by age and sex”, 14 november 2025, stand van zaken op 9 december 2025,

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdspd11/default/table?lang=en.

³⁶ Eurostat, Data Browser, “Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex”, 14 november 2025, stand van zaken op 9 december 2025,

[https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n_custom_17280682/bookmark/table?lang=en&bookbookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&page=time:2024](https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n_custom_17280682/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&page=time:2024).

³⁷ Eurostat, Data Browser, “Subjective poverty by age and sex”, 14 november 2025, stand van zaken op 9 december 2025,

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_sbip01_custom_17284289/bookmark/table?lang=en&bookbookmarkId=7d0decb7-866a-4494-b901-58a61bebd575&page=time:2024.

³⁸ Eurostat, Data Browser, “Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex”, 14 november 2025, stand van zaken op 9 december 2025,

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n_custom_17280682/bookmark/table?lang=en&bookbookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&page=time:2024.

³⁹ Europees Instituut voor gendergelijkheid, *Financial independence and gender equality: Joining the dots between income, wealth, and power*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2024, <https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/financial-independence-and-gender-equality.pdf>.

⁴⁰ Europees Instituut voor gendergelijkheid, “Gender-based violence survey”, https://eige.europa.eu/newsroom/eu-gender-based-violence-survey?language_content_entity=en.

- O. overwegende dat armoede bovendien zowel een oorzaak als een gevolg is van intersectionele discriminatie, waarbij bepaalde personen en gemeenschappen onevenredig zwaar worden getroffen, met name vrouwen, gezinnen, mensen met een diverse raciale en etnische achtergrond, Roma en Travellers, daklozen, kinderen in een zorginstelling, lhbtqia+-personen, ouderen en jongeren, mensen zonder papieren, migranten, personen met een handicap, mensen die worden gediscrimineerd op grond van godsdienst of overtuiging, mensen die kampen met chronische ziekten en verslaving, mantelzorgers en alleenstaande ouders; overwegende dat deze groepen kwetsbaarder zijn voor sociale uitsluiting, bovenop de raakvlakken met andere vormen van mensenrechtenschendingen; overwegende dat er op de huidige arbeidsmarkt en in de huidige socialebeschermingsstelsels aanzienlijke belemmeringen bestaan voor kwetsbare en gemarginaliseerde groepen; overwegende dat het aanpakken van armoede daarom gepaard moet gaan met beleid dat deze overlappende vormen van marginalisering erkent en bestrijdt, waarbij de volledige en gelijke uitoefening van alle mensenrechten voor alle mensen wordt gewaarborgd;
- P. overwegende dat in 2024 in de EU het risico op armoede of sociale uitsluiting voor personen met een handicap 61 % hoger was dan voor personen zonder beperkingen; overwegende dat in 2023 in de EU ongeveer 20,2 % van de personen van 16 jaar of ouder met een handicap deel uitmaakte van een huishouden dat met armoede werd bedreigd; overwegende dat in dezelfde leeftijdsgroep ongeveer 10,5 % van de personen met een handicap deel uitmaakte van een huishouden dat met ernstige materiële en sociale deprivatie werd bedreigd; overwegende dat er in de EU een arbeidsparticipatiekloof van 24 procentpunten bestaat tussen personen met en zonder handicap, en een nog grotere kloof voor vrouwen en jongeren met een handicap⁴¹;
- Q. overwegende dat Roma- en Travellergemeenschappen nog steeds tot de groepen behoren die te maken hebben met de hoogste niveaus van armoede en sociale uitsluiting in de EU, waarbij tot 80 % met armoede wordt bedreigd en 48 % met ernstige materiële deprivatie wordt geconfronteerd, en overwegende dat Romakinderen bijzonder kwetsbaar zijn voor deze omstandigheden; overwegende dat uit gegevens blijkt dat Romavrouwen op kerngebieden van het sociale leven, zoals onderwijs, werkgelegenheid en gezondheid, grotere nadelen ondervinden dan Romamannen en andere vrouwen⁴²;
- R. overwegende dat 25 % van de Roma in 2021 aangaf in de voorafgaande twaalf maanden discriminatie te hebben ondervonden in alledaagse situaties, onder meer bij het zoeken naar werk, op de werkplek en op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg en onderwijs, evenals segregatie en sociaal-economische uitsluiting⁴³, met onevenredig

⁴¹ Europees Gehandicaptenforum, *EDF 7th Human Rights Report. The Right to work: The employment situation of persons with disabilities in Europe*, 2023, <https://www.edf-feph.org/publications/human-rights-report-2023-the-right-to-work/>.

⁴² Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, *Roma Survey – Data in focus: Discrimination against and living conditions of Roma women in 11 Member States*, 2014, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-roma-survey-dif-women-2_en.pdf.

⁴³ Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, *Roma survey 2021 – Roma in 10 European Countries: Main results*, 2021, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-roma-survey-2021-main-results2_en.pdf.

hoge armoedeniveaus tot gevolg; overwegende dat 80 % van de Roma onder de nationale armoederisicodrempel leeft⁴⁴;

- S. overwegende dat er nog steeds sprake is van digitale uitsluiting in de EU, waarbij personen en groepen geen volledige toegang hebben tot en niet ten volle gebruik kunnen maken van informatie- en communicatietechnologieën, waardoor hun participatie in het economische, sociale en politieke leven wordt belemmerd; overwegende dat er overal in de EU nog steeds een digitale kloof van meer dan vijf procentpunten bestaat tussen stedelijke en plattelandsgebieden; overwegende dat de digitale kloof digitale uitsluiting bij mensen in armoede mogelijk nog versterkt en dat dit zich vooral manifesteert bij kwetsbare groepen, waaronder mensen met een laag inkomen of een laag opleidingsniveau, ouderen, personen met een handicap en mensen die in plattelands- of geïsoleerde gebieden wonen; overwegende dat bijna de helft van de volwassen bevolking niet over digitale basisvaardigheden beschikt, terwijl die voor meer dan 90 % van de banen vereist zijn; overwegende dat 5,4 % van de schoolgaande kinderen in heel Europa te maken heeft met digitale deprivatie en dat er tussen landen aanzienlijke verschillen bestaan wat toegang tot digitale middelen betreft⁴⁵; overwegende dat in 2023 van alle huishoudens in de EU 97,7 % toegang had tot ten minste één vaste breedbandtechnologie, tegenover slechts 92,2 % in plattelandsgebieden; overwegende dat in 2023 werd vastgesteld dat 32 % van de Europeanen in de leeftijdsgroep van 16 tot en met 29 jaar over digitale vaardigheden onder het basisniveau beschikte, waarbij dit cijfer opliep tot 43 % bij mensen met een laag opleidingsniveau, hetgeen wijst op een aanzienlijke kloof op het gebied van digitale vaardigheden onder jongeren⁴⁶;
- T. overwegende dat toegang tot snel en betrouwbaar internet van essentieel belang is voor deelname aan een kennisgedreven en geïnformeerde samenleving en voor toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, openbare diensten en gezondheidszorg; overwegende dat de digitalisering van openbare diensten aanzienlijke kansen biedt, maar dat er gerichte inspanningen nodig zijn om de inclusie van kwetsbare groepen te waarborgen;
- U. overwegende dat iemands arbeidssituatie een grote impact heeft op het risico op armoede of sociale uitsluiting in de EU; overwegende dat in 2024 van alle werkenden in de Europese Unie 8,2 % te kampen had met armoede onder werkenden⁴⁷ als gevolg van lage lonen, baanonzekerheid en onzekere arbeidsomstandigheden; overwegende dat uit een analyse van gegevens van 2022 blijkt dat deeltijdwerkers onevenredig meer te kampen hadden met armoede onder werkenden (13,5 %) dan voltijdwerkers (7,1 %) ⁴⁸; overwegende dat armoede onder werkenden een structurele uitdaging blijft die aanzienlijke sociale en economische druk zet op de getroffen huishoudens en

⁴⁴ Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, *Second European Union Minorities and Discrimination Survey: Roma – Selected findings*, 2016, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-eu-minorities-survey-roma-selected-findings_en.pdf.

⁴⁵ Ayllón, S., Holmarsdóttir, H. & Lado, S., “Digitally Deprived Children in Europe”, *Child Indicators Research*, volume 16, 2023, blz. 1315-1339, <https://doi.org/10.1007/s12187-022-10006-w>.

⁴⁶ Bertoni, E., Cosgrove, J. en Cachia, R., *Digital skills gaps – a closer look at the Digital Skills Index (DSI 2.0)*, Europese Commissie, Ipsa, 2024, JRC140617, <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC140617>.

⁴⁷ Eurostat, Social Scoreboard, <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/social-scoreboard>.

⁴⁸ Europese Commissie, “Employment and Social Developments in Europe (ESDE) 2023”, stand van zaken op 9 december 2025, <https://op.europa.eu/webpub/empl/esde-2023/>.

belemmeringen opwerpt voor sociale inclusie en economische stabiliteit; overwegende dat het aanpakken van armoede onder werkenden van essentieel belang is voor het bevorderen van eerlijke werkgelegenheid, het verminderen van ongelijkheden en het waarborgen van duurzame en inclusieve economische ontwikkeling in de hele EU; overwegende dat collectieve onderhandelingen, vakbonden en sociale dialoog van groot belang zijn om voor betere arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden en dus ook voor betere levensomstandigheden te zorgen;

- V. overwegende dat in het EU-verslag over de toereikendheid van de pensioenen 2024 wordt benadrukt dat in 2022 ongeveer 18,5 miljoen personen van 65 jaar en ouder in de EU met armoede of sociale uitsluiting werden bedreigd⁴⁹; overwegende dat het armoederisicopercentage in deze leeftijdsgroep in 2022 voor mannen 14,2 % en voor vrouwen 19,8 % bedroeg; overwegende dat het armoederisicopercentage bij personen van 65 jaar en ouder gestaag is toegenomen als gevolg van zowel stijgende armoedecijfers als de vergrijzing;
- W. overwegende dat hoogwaardige en betaalbare openbare diensten van essentieel belang zijn voor het bereiken van een hoog niveau van sociale bescherming, sociale cohesie en sociale inclusie; overwegende dat de verlening van hoogwaardige openbare diensten wordt bemoeilijkt door een aantal problemen, onder meer in verband met continuïteit van de dienstverlening, toegenomen vraag en ontoereikende middelen, hetgeen deels wordt verergerd door de vergrijzing; overwegende dat iedereen in de EU recht heeft op toegang tot hoogwaardige essentiële diensten die gepaard gaan met ondersteunende maatregelen voor mensen in nood; overwegende dat mensen die met armoede of sociale uitsluiting worden bedreigd te maken krijgen met structurele belemmeringen in dit verband en met een gebrek aan infrastructuur, vaardigheden of financiële middelen, met name Roma en daklozen;
- X. overwegende dat toegang tot water een essentiële behoefte en een fundamenteel mensenrecht is; overwegende dat ongeveer 9,8 miljoen mensen in de EU niet over veilig beheerde drinkwatervoorzieningen beschikken⁵⁰; overwegende dat nog eens 9,4 miljoen mensen afhankelijk zijn van elementaire watervoorzieningen buiten de woning⁵¹ en dat ongeveer 450 000 personen zelfs geen toegang tot elementaire drinkwatervoorzieningen hebben⁵²; overwegende dat gemarginaliseerde groepen onevenredig zwaar worden getroffen door het gebrek aan toegang tot drinkwater en waterinfrastructuur;

⁴⁹ Europese Commissie: directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie en Comité voor sociale bescherming (SPC), *2024 Pension adequacy report – Current and future income adequacy in old age in the EU*, volume I, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2767/909323>.

⁵⁰ Wereldbank, “People using safely managed drinking water services (% of population) – European Union”, stand van zaken op 9 december 2025, <https://data.worldbank.org/indicator/SH.H2O.SMDW.ZS?locations=EU>.

⁵¹ Wereldbank, “People using safely managed drinking water services (% of population) – European Union”, stand van zaken op 9 december 2025, <https://data.worldbank.org/indicator/SH.H2O.BASW.ZS?locations=EU>.

⁵² Eurostat, Data Browser, “Population having neither a bath, nor a shower, nor indoor flushing toilet in their household by poverty status”, 28 oktober 2025, stand van zaken op 9 december 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_06_10/default/table?lang=en.

- Y. overwegende dat in 2024 in Europa iedere nacht naar schatting 1 286 691 mensen dakloos waren⁵³; overwegende dat Roma en andere gemarginaliseerde groepen onevenredig zwaar worden getroffen door gedwongen uitzettingen uit gemeentelijke accommodatie, ook Roma die regelmatig huur betalen; overwegende dat de autoriteiten in veel gevallen geen alternatieve huisvesting of adequate compensatie voor onteigening bieden⁵⁴;
- Z. overwegende dat in de EU nog steeds ten minste 1,4 miljoen mensen in instellingen verblijven en dat dit cijfer mogelijk een onderschatting is vanwege een gebrek aan beschikbaarheid, consistentie en bereik van gegevens; overwegende dat armoede nog steeds een van de factoren is die een rol spelen bij het uiteenvallen van gezinnen in de EU; overwegende dat de plaatsing van kinderen in instellingen ernstige gevolgen heeft voor kinderen en gezinnen doordat zij voor altijd worden gestigmatiseerd en in sociaal isolement terecht komen en doordat hiermee een intergenerationele cyclus van achterstelling in de hand wordt gewerkt⁵⁵; overwegende dat personen die in een instelling verblijven zich vaak geïsoleerd voelen van de bredere gemeenschap en onvoldoende controle hebben over hun leven en de beslissingen die hen aangaan, terwijl het net hun wens is om meer vat te krijgen op hun leven; overwegende dat de EU zich al geruime tijd inzet voor de-institutionalisering, maar dat er zowel op EU- als op nationaal niveau nog steeds inspanningen nodig zijn om kwetsbare groepen in staat te stellen in een gezins- of gemeenschapsomgeving te leven;
- AA. overwegende dat mensen die in armoede leven onevenredig zwaar worden getroffen door beperkte toegang tot gezond voedsel en hoogwaardige gezondheidszorg; overwegende dat armoede bijgevolg gepaard gaat met een verhoogd risico op lichamelijke en geestelijke gezondheidsproblemen; overwegende dat het verband tussen armoede en gezondheid aanzienlijk wordt beïnvloed door belemmeringen ten aanzien van gezondheidszorg, zoals toegang tot eerstelijnszorg, en minder ziekenhuisopnamen; overwegende dat armoede, sociaal isolement en chronische stress nauw met elkaar verbonden zijn, waardoor het geestelijk welzijn wordt ondermijnd, het risico op verslaving toeneemt, hogere sterftecijfers worden waargenomen en het risico op vroegtijdig overlijden toeneemt; overwegende dat armoede en verslaving elkaar versterken en een vicieuze cirkel veroorzaken die sociale uitsluiting in de hand werkt; overwegende dat het uitbannen van armoede op zijn beurt een gezondheidsgerichte en empirisch onderbouwde aanpak van verslaving vereist, waarbij prioriteit wordt gegeven aan preventie en herstel;
- AB. overwegende dat gezinnen met diverse en onderling samenhangende uitdagingen worden geconfronteerd die niet kunnen worden opgelost door één enkele dienst of organisatie; overwegende dat continuïteit van de dienstverlening en een goede coördinatie tussen diensten van essentieel belang zijn om de veranderende situaties waar

⁵³ Europese Federatie van nationale organisaties werkend met daklozen (Feantsa), *9th overview of housing exclusion in Europe 2024*, <https://www.feantsa.org/resources/9th-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2024>.

⁵⁴ Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, *Housing conditions of Roma and Travellers in the European Union – Comparative report*, 2009, <https://fra.europa.eu/en/publication/2011/housing-conditions-roma-and-travellers-european-union-comparative-report>.

⁵⁵ Unicef, *Policy brief: Keeping families together in Europe*, 2024, <https://www.unicef.org/eca/media/36541/file/Keeping%20families%20together%20in%20Europe.pdf>.

kinderen mee te maken krijgen voor te bereiden en te vergemakkelijken; overwegende dat gezinnen die risico lopen soms beperkte toegang tot geestelijke gezondheidszorg hebben als gevolg van financiële belemmeringen, stigmatisering of onvoldoende beschikbaarheid; overwegende dat er een rechtstreeks verband bestaat tussen discriminatie en armoede, aangezien discriminerende ervaringen mensen in armoede verhinderen een adequate levensstandaard te bereiken;

- AC. overwegende dat socialezekerheidsstelsels moeten worden versterkt om opgewassen te zijn tegen demografische uitdagingen, nieuwe arbeidsvormen en de groene en de digitale transitie; overwegende dat de doeltreffendheid van sociale bescherming bij het terugdringen van armoede in de periode 2021-2024 is afgenomen van 37,1 % tot 34,4 %⁵⁶; overwegende dat er op de huidige arbeidsmarkt en in de huidige socialebeschermingsstelsels aanzienlijke belemmeringen bestaan voor kwetsbare en gemarginaliseerde groepen;
- AD. overwegende dat minimuminkomensregelingen een belangrijk instrument blijven om inkomenszekerheid te bieden en ongelijkheid en armoede in de hele EU terug te dringen; overwegende dat deze minimuminkomensregelingen aanzienlijk verschillen tussen de lidstaten wat betreft de toereikendheid en dekking van uitkeringen en de samenhang ervan met actieve arbeidsmarktmaatregelen; overwegende dat het minimuminkomen in de meeste lidstaten ver onder de nationale armoededrempel ligt; overwegende dat naar schatting 30 tot 50 % van de in aanmerking komende bevolking geen gebruik maakt van minimuminkomensregelingen, hetgeen de doelstellingen van dit steuninstrument ondermijnt;
- AE. overwegende dat het noodzakelijk is ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede te betrekken bij het ontwerpen en evalueren van beleid dat op hen van toepassing is, zodat de democratische participatie, empowerment en maatschappelijke emancipatie van mensen in armoede wordt vergroot en dit beleid effectievere en billijkere resultaten oplevert;
- AF. overwegende dat de ultraperifere gebieden door hun afgelegen ligging, insulaire karakter, kleine omvang, moeilijke topografie en klimaat en economische afhankelijkheid van specifieke sectoren en producten ernstig worden belemmerd in hun ontwikkeling; overwegende dat ongelijkheid een van de grootste sociale uitdagingen is waarmee de ultraperifere gebieden worden geconfronteerd en dat zij onevenredig zwaar worden getroffen door hoge percentages voor armoede en werkloosheid, voortijdige schoolverlaters en mensen die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen; overwegende dat het bruto binnenlands product in de ultraperifere gebieden aanzienlijk onder de gemiddelden van de EU en de lidstaten ligt (60 % van het gemiddelde van de EU-27);
- AG. overwegende dat in plattelandsgebieden specifieke factoren een rol spelen in de armoedecyclus en dat de uitdagingen waarmee kwetsbare mensen in plattelandsgebieden worden geconfronteerd, verschillen van die van kwetsbare mensen in stedelijke gebieden; overwegende dat een gebrek aan werkgelegenheidskansen, openbare diensten (waaronder onderwijs en openbaar vervoer) en digitale connectiviteit, hoge energie- en vervoersprijzen en demografische ontwikkelingen zoals ontvolking

⁵⁶ Eurostat, Social Scoreboard, <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/dashboard/social-scoreboard>.

bijdragen tot een toename van de armoede in plattlandsgebieden; overwegende dat vrouwen in plattlandsgebieden bijzonder kwetsbaar zijn voor armoede als gevolg van een beperkte toegang tot werkgelegenheid, diensten en sociale steun; overwegende dat in de EU-strategie voor armoedebestrijding rekening moet worden gehouden met deze specifieke territoriale kenmerken en moet worden gezorgd voor op maat gesneden beleidsrespons en financieringsmechanismen die sociale inclusie en territoriale cohesie doeltreffend bevorderen;

- AH. overwegende dat instrumenten die verband houden met de strategie voor armoedebestrijding op meerdere niveaus moeten worden gecoördineerd en geïntegreerd; overwegende dat een robuust governancemechanisme voor het monitoren van de doelstellingen van de strategie van essentieel belang is; overwegende dat de strategie alleen resultaten zal opleveren als zij gepaard gaat met voldoende financiële middelen en als de doelstellingen ervan via de verschillende relevante sectorale fondsen van de EU worden ondersteund; overwegende dat het noodzakelijk is de bepalingen over armoede en sociale inclusie van het huidige meerjarig financieel kader (MFK) opnieuw op te nemen in het komende MFK en hiervoor voldoende middelen te reserveren;
- AI. overwegende dat er transparante en diepgaande mechanismen voor gegevensverzameling en -rapportage op het niveau van de EU en de lidstaten nodig zijn om de vooruitgang met betrekking tot de kerndoelen van de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 te monitoren, met inbegrip van de doelstelling om het aantal mensen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd met ten minste 15 miljoen te verminderen ten opzichte van de cijfers van 2019;

Een strategie gericht op de uitbanning van armoede

1. stelt bezorgd vast dat in 2024 in de EU nog steeds 93,3 miljoen mensen met armoede of sociale uitsluiting werden bedreigd, waarvan 20 miljoen kinderen, oftewel een op de vier kinderen in de EU, en dat 27 miljoen mensen in de EU te kampen hadden met ernstige materiële en sociale deprivatie;
2. benadrukt dat armoede een complex verschijnsel is dat invloed heeft op alle aspecten van het leven, geworteld is in systemische en structurele onrechtvaardigheid en overlapt met historische ongelijkheden op grond van gender en genderexpressie, ras en etniciteit, religie, migratiestatus, leeftijd, seksuele gerichtheid en handicap;
3. wijst erop dat het meest duurzame beleid ter bestrijding van armoede er een is waarmee in de eerste plaats wordt voorkomen dat armoede ontstaat; dringt erop aan preventie breed op te vatten, waarbij de onderliggende oorzaken en de multidimensionale aspecten van armoede en sociale uitsluiting en de raakvlakken daartussen worden aangepakt, met aandacht voor toegang tot hoogwaardige banen, sociale bescherming en een minimuminkomen, openbare diensten, onderwijs, interventie op jonge leeftijd, gezondheidszorg, voedsel, huisvesting, energie en belastingen; benadrukt dat armoedebestrijding alleen doeltreffend kan zijn met beleid dat het ondeelbare en universele karakter van politieke, economische, sociale en culturele rechten waarborgt;
4. herinnert eraan dat armoede onevenredig zware gevolgen heeft voor gemarginaliseerde en kwetsbare groepen in de samenleving, zoals vrouwen, gezinnen, mensen met een diverse raciale en etnische achtergrond, Roma en Travellers, daklozen, kinderen in een

zorginstelling, lhbtqia+-personen, ouderen en jongeren, mensen zonder papieren, migranten, personen met een handicap, mensen die worden gediscrimineerd op grond van godsdienst of overtuiging, mensen die kampen met chronische ziekten en verslaving, mantelzorgers en alleenstaande ouders; benadrukt dat er gerichte maatregelen nodig zijn om dit aan te pakken, met bijzondere aandacht voor mensen die het kwetsbaarst zijn voor extreme armoede;

5. overwegende dat de EU in het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten de verbintenis heeft opgenomen om uiterlijk in 2030 het aantal mensen dat met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd met ten minste 15 miljoen te verminderen, waarvan ten minste 5 miljoen kinderen; benadrukt dat de EU en haar lidstaten er niet in zullen slagen deze doelstellingen om de armoede terug te dringen te bereiken zonder paradigmaverschuiving wat de aanpak van armoedebestrijding betreft en zonder adequate financiering;
6. verzoekt de Commissie een brede, ambitieuze en adequaat gefinancierde strategie voor armoedebestrijding te presenteren waarin de volgende algemene doelstellingen en richtsnoeren aan bod komen:
 - a) de erkenning van armoede als een schending van de menselijke waardigheid die de volledige uitoefening van de mensenrechten in de weg staat, en als een basis voor de bevordering van een op rechten gebaseerde aanpak in overeenstemming met internationale rechtskaders, met name artikel 25 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens;
 - b) de vaststelling van het doel om armoede zo snel mogelijk en uiterlijk in 2035 uit te bannen, voortbouwend op de normen van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN en de Europese pijler van sociale rechten, alsook de ontwikkeling van tussentijdse voortgangsindicatoren, duidelijke mijlpalen en een monitoringkader om een adequate coördinatie van het beleid en de financieringsbehoeften mogelijk te maken;
 - c) passende coördinatie tussen de Commissie en de lidstaten, en waar van toepassing de regionale autoriteiten, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, om dit doel te bereiken;
 - d) een brede, mensgerichte en geïntegreerde levenscyclusbenadering voor langetermijnmaatregelen ter bestrijding van armoede, bestaande uit een combinatie van universele en gerichte maatregelen vanaf jonge leeftijd en gedurende alle levensfasen, met als doel armoede uit te bannen en sociale inclusie naar voren te schuiven als horizontaal criterium voor sectoraal beleid;
 - e) het betrekken van ervaringsdeskundigen op het gebied van armoede bij het vaststellen, uitvoeren en evalueren van beleid dat op hen van toepassing is, op een inclusieve, effectieve en transparante wijze die gepaard gaat met een methodologie en capaciteitsopbouw;
 - f) een fundamenteel en horizontaal non-discriminatiebeginsel dat voor de hele strategie voor armoedebestrijding geldt om structurele ongelijkheden en maatschappelijke stigmatisering die voortkomen uit discriminatie en die armoede en sociale uitsluiting in de hand werken aan te pakken;
 - g) de toewijzing van toereikende en duurzame begrotingsmiddelen voor maatregelen tegen armoede via het MFK en nationale begrotingsmechanismen om de volledige

uitvoering van de strategie voor armoedebestrijding te ondersteunen en de langetermijneffecten ervan te waarborgen;

7. verzoekt de Commissie de structurele verbanden tussen armoede en gendergerelateerd geweld te erkennen en gendergerelateerd geweld aan te pakken als een belangrijke strategie voor het uitbannen van armoede, met name armoede onder vrouwen en kinderen, en hierbij te erkennen dat het uitbannen van alle vormen van geweld van essentieel belang is om vrouwen in staat te stellen ten volle deel te nemen aan hun gemeenschappen en de economie, toegang te krijgen tot onderwijs, werkgelegenheid en sociale diensten, en zo financiële onafhankelijkheid te bereiken; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan overheidsinvesteringen in beleid ter bestrijding van gendergerelateerd geweld te stimuleren; is ingenomen met de ratificatie van het Verdrag van Istanbul door de EU en dringt er bij Bulgarije, Hongarije, Litouwen, Slowakije en Tsjechië op aan hun ratificatieprocessen onverwijld af te ronden; verzoekt de Commissie te zorgen voor een doeltreffende uitvoering van de richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, en hierbij te waarborgen dat vrouwen die met armoede en andere vormen van geweld kampen adequate en onvoorwaardelijke toegang hebben tot opvangcentra, ondersteuningsdiensten voor overlevenden, rechtsbijstand en sociale bijstand, ongeacht hun verblijfs- of migratiestatus;

Eerlijke arbeidsvoorwaarden en een billijkere inkomens- en welvaartsverdeling

8. verzoekt de Commissie en de lidstaten om als leidraad voor economisch en sociaal beleid uit te gaan van de doelstelling van volledige en waardige werkgelegenheid, adequate sociale bescherming, diensten voor iedereen en een eerlijke inkomens- en welvaartsverdeling; doet in dit verband een oproep aan de Commissie en de lidstaten om hun actieve arbeidsmarktmaatregelen te versterken, met name voor mensen die het moeilijkst hun weg naar de arbeidsmarkt vinden; benadrukt dat een doeltreffend actief arbeidsmarktbeleid over meer moet gaan dan toegang tot werk en ook diensten moet omvatten die mensen in staat stellen aan het werk te blijven;
9. verzoekt de Commissie en de lidstaten beleid te bevorderen ter bescherming en bevordering van arbeidsrechten, hoogwaardige banen, stabiele arbeidsverhoudingen en bescherming tegen onredelijk ontslag, eerlijke lonen, met inbegrip van gelijk loon voor gelijk werk en gelijke beloning van vrouwen en mannen, een leven lang leren, bij- en omscholing, gezondheid en veiligheid op het werk, non-discriminatie en toegang tot adequate sociale bescherming; is in dit verband ingenomen met de aankondiging van een routekaart voor hoogwaardige banen om een rechtvaardige transitie voor alle werknemers en zelfstandigen te waarborgen, met name door het bereik van collectieve onderhandelingen te vergroten; benadrukt dat deze routekaart een kans vormt om een individueel recht op opleiding en een leven lang leren tot stand te brengen; wijst erop dat armoede onder werkenden nog steeds voorkomt bij een op de twaalf werkenden in de hele EU; benadrukt in dit verband dat er in de EU geen sprake mag zijn van armoede onder werkenden en dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan dit probleem in alle ernst aan te pakken door aandacht te besteden aan structurele belemmeringen die over meer dan de kwaliteit van banen gaan, waaronder toegang tot en steun voor kinderopvang, een betere erkenning van kwalificaties en het aanpakken van het gebrek aan loopbaanbegeleiding en opleidingssteun op maat; benadrukt dat de omzetting van Richtlijn (EU) 2022/2041 betreffende toereikende minimumlonen van cruciaal belang

zal zijn voor het voorkomen en bestrijden van armoederisico's onder werkenden en tegelijkertijd sterkere stimulansen om te werken zal bieden;

10. benadrukt dat democratische participatie op het werk moet worden versterkt als instrument om armoede onder werkenden te bestrijden, door middel van het recht om zich te organiseren en het recht op collectieve actie en versterkte collectieve onderhandelingen, door middel van vakbondsrechten, namelijk de vrijheid om vakbonden op te richten en zich bij een vakbond aan te sluiten, door het evenwicht tussen werk en privéleven te verbeteren en te zorgen voor eerlijke arbeidsomstandigheden, met inbegrip van arbeidstijd, en door arbeidsomstandigheden af te stemmen op menselijke behoeften;
11. benadrukt dat openbare diensten voor arbeidsvoorziening, opleidingstrajecten en systemen voor ondersteuning bij het zoeken naar werk moeten worden versterkt voor mensen die met armoede kampen en kwetsbare groepen, met name langdurig werklozen en laaggeschoolden; wijst op het belang van geïndividualiseerde begeleiding, erkenning van informele vaardigheden en het koppelen van opleiding aan hoogwaardige werkgelegenheid; verzoekt de lidstaten te zorgen voor de ontwikkeling en uitbreiding van nationale kaders voor de validatie van niet-formeel en informeel leren waarmee de erkenning van praktische ervaring mogelijk wordt gemaakt in sectoren als de bouw, landbouw, gezondheidszorg en sociale zorg, horeca, productie, ambachten, logistiek en informatie- en communicatietechnologie, voortbouwend op de aanbeveling van de Raad van 20 december 2012 betreffende de validatie van niet-formeel en informeel leren⁵⁷;
12. benadrukt hoe belangrijk het is kansen op het gebied van vrouwelijk ondernemerschap en zelfstandige arbeid bij vrouwen te ondersteunen, met name in plattelandsgebieden, op eilanden en in andere geografisch afgelegen gebieden, als een manier om betere economische inclusie en gendergelijkheid te bereiken en armoede te bestrijden door lokale werkgelegenheid te scheppen en inclusieve economische ontwikkeling te bevorderen; verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor gerichte steun voor vrouwelijke ondernemers door middel van betere toegang tot financiering, bedrijfsopleidingen, digitale hulpmiddelen en markten; verzoekt de Commissie beleid te ontwikkelen dat de toegang van vrouwen tot hoogwaardige banen en ondernemerstrajecten vergemakkelijkt door bedrijven te stimuleren vrouwen, met name alleenstaande moeders, in dienst te nemen en te bevorderen en flexibele werkregelingen aan te bieden;
13. benadrukt dat segregatie bij de toegang tot regulier onderwijs voor kinderen met een handicap tot sociale uitsluiting leidt en overall in de EU nog steeds een uitdaging vormt; dringt erop aan dat de strategie voor armoedebestrijding ervoor zorgt dat onderwijs toegankelijk is voor kinderen met een handicap, zowel wat fysieke infrastructuur als onderwijsmiddelen betreft, zodat voor alle leerlingen gelijke kansen worden gewaarborgd; wijst op het potentieel van betaalbare hulptechnologieën en artificiële intelligentie (AI) om inclusief onderwijs voor leerlingen met een handicap te versterken door het bieden van gepersonaliseerde ondersteuning, adaptieve hulpmiddelen en betere communicatie; moedigt de lidstaten aan in deze technologieën te investeren en ervoor te zorgen dat leerkrachten worden opgeleid om ze doeltreffend te integreren; verzoekt de

⁵⁷ PB C 398 van 22.12.2012, blz. 1.

Commissie en de lidstaten voorts te voorzien in robuuste waarborgen tegen het stellen van verkeerde diagnoses van verstandelijke beperkingen of speciale onderwijsbehoeften bij Romakinderen, hetgeen tot onderwijssegregatie leidt; wijst op het belang van niet-discriminerende beoordelingspraktijken en inclusief onderwijsbeleid dat de rechten en waardigheid van alle kinderen eerbiedigt;

14. beveelt de Commissie en de lidstaten aan rekening te houden met de aanpak die in het rapport 2023 van de speciale rapporteur van de VN voor extreme armoede en mensenrechten wordt voorgesteld om armoede te bestrijden door middel van effectieve toegang tot werk en de doelstelling van volledige werkgelegenheid en hoogwaardige banen, met name door specifieke instrumenten te creëren of te versterken die in de eerste plaats gericht zijn op de bestrijding van werkloosheid en onderbenutting, het verlenen van gepersonaliseerde ondersteuning en het vergroten van de inzetbaarheid van mensen die het moeilijkst hun weg naar de arbeidsmarkt vinden, met name mensen uit kansarme en kwetsbare groepen, zoals Roma en personen met een handicap; is van mening dat in deze instrumenten rekening moet worden gehouden met de rol van zowel de particuliere als de openbare sector en met de sociale verantwoordelijkheden van de lidstaten;
15. is van mening dat de sociale economie een essentieel onderdeel vormt van de sociale markteconomie van de EU en een drijvende kracht is voor de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en de doelstellingen daarvan, omdat zij vaak werkgelegenheid biedt aan kwetsbare en uitgesloten groepen; dringt erop aan dat de strategie voor armoedebestrijding de sociale economie versterkt overeenkomstig het EU-actieplan voor de sociale economie en de routekaart van Luik voor de sociale economie in de Europese Unie; herhaalt zijn oproep aan de Commissie om zich te verdiepen in innovatieve financieringsmechanismen, zoals social impact bonds, voor de financiering van projecten ter ondersteuning van de ontwikkeling van de sociale economie in de EU⁵⁸;
16. stelt bezorgd vast dat nog geen enkele lidstaat een toereikende minimuminkomensregeling heeft vastgesteld die ten minste de nationale armoederisicodrempel bereikt, zoals wordt opgemerkt in het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2025⁵⁹; dringt er bij de Commissie op aan een EU-richtlijn inzake een toereikend minimuminkomen en actieve sociale inclusie voor te stellen, zonder te raken aan de bevoegdheden van de lidstaten, de specifieke nationale kenmerken van socialebeschermingsstelsels en het subsidiariteitsbeginsel; benadrukt dat een dergelijk voorstel zou bijdragen tot het uitbannen van armoede en het bevorderen van de integratie van mensen die niet op de arbeidsmarkt actief zijn door gemeenschappelijke normen vast te stellen inzake de toereikendheid, de toegankelijkheid en het bereik van minimuminkomensregelingen; verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat minimuminkomensregelingen en andere sociale regelingen worden aangepast om de

⁵⁸ Resolutie van het Europees Parlement van 6 juli 2022 over het EU-actieplan voor de sociale economie (PB C 47 van 7.2.2023, blz. 171).

⁵⁹ Europese Commissie: directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie, *Joint Employment Report 2025 – As adopted by the EPSCO Council on 10 March 2025*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2025.

toereikendheid en toegankelijkheid ervan te behouden, zodat kwetsbare huishoudens worden beschermd;

17. verzoekt de lidstaten een eerlijk belastingbeleid te ontwikkelen; benadrukt dat armoedebestrijding implicaties heeft die verder reiken dan werkgelegenheids- en sociaal beleid; benadrukt dat doeltreffende sociale overdrachten, waaronder kinderbijslag, minimuminkomensregelingen, pensioenen en energie- en huisvestingssubsidies, een krachtig instrument zijn om armoede en sociale uitsluiting terug te dringen en sociale cohesie te bevorderen; verzoekt de lidstaten om dergelijke herverdelingsmechanismen te versterken en adequaat te financieren;
18. verzoekt de Commissie en de lidstaten, in het licht van de crisis in verband met de kosten van levensonderhoud, de toegang tot betaalbare essentiële goederen en diensten zoals voedsel, energie, water, huisvesting, vervoer en communicatie te waarborgen;

Toegang tot hoogwaardige openbare diensten, sociale bescherming en steunmaatregelen

19. spoort de Commissie en de lidstaten ertoe aan armoede te bestrijden door beleid te voeren waarmee het ondeelbare en universele karakter van politieke, economische, sociale en culturele rechten wordt gewaarborgd; benadrukt het belang van een multidisciplinaire aanpak en van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting, met name door toegang tot huisvesting, openbare ruimten en diensten, gezondheidszorg, welzijn en levenskwaliteit te bevorderen; verzoekt de lidstaten methoden te ontwikkelen voor de beoordeling van structurele of systemische belemmeringen voor het overwinnen van armoede en sociale uitsluiting en voor volledige deelname aan de samenleving, of deze belemmeringen nu te vinden zijn in hun rechtsstelsels of overheidsbeleid dan wel in de uitvoering ervan op territoriaal niveau;
20. roept ertoe op om in de EU-strategie voor armoedebestrijding kwalitatieve indicatoren op te nemen, zodat de multidimensionale aspecten van armoede beter tot uiting komen;
21. verzoekt de Commissie en de lidstaten om aanzienlijk meer overheidsmiddelen te investeren in beleid om sociale rechten te waarborgen, door iedereen toegang te bieden tot hoogwaardige openbare diensten en goederen en diensten van algemeen economisch en sociaal belang, zoals fatsoenlijke huisvesting, voedsel, water, sanitaire voorzieningen, energie, vervoer, communicatie en culturele en vrijetijdsactiviteiten; benadrukt dat de toegang tot gezonde en betaalbare voeding een essentiële behoefte is, met name voor personen en gezinnen die in extreme armoede leven en voor kinderen, alleenwonende ouderen en gemarginaliseerde gemeenschappen; benadrukt dat dergelijke investeringen helpen om de intergenerationele armoedecyclus te doorbreken en integratie in de samenleving en de arbeidsmarkt mogelijk te maken, met name op gebieden als onderwijs, met inbegrip van vroegschoolse educatie en opvang, gezondheidszorg, waaronder geestelijke gezondheidszorg en sociale bescherming;
22. verzoekt de Commissie de lidstaten te ondersteunen bij het bevorderen van een huisvestingsbeleid dat tot doel heeft universele toegang tot fatsoenlijke en betaalbare huisvesting te waarborgen, in overeenstemming met de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, met name artikel 25, en dat specifieke maatregelen omvat om

dakloosheid aan te pakken; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat het Europees plan voor betaalbare huisvesting tegemoetkomt aan de huisvestingsbehoeften in alle EU-landen, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, waarbij bijzondere aandacht uitgaat naar mensen die in armoede leven, kwetsbare kinderen, jongeren en gemarginaliseerde gemeenschappen; benadrukt dat betaalbare en toegankelijke huisvesting een essentiële rol speelt bij het ondersteunen van deinstitutionalisering en het voorkomen van institutionalisering als gevolg van armoede, ontoereikende huisvesting of gebrek aan ondersteuning⁶⁰; roept op om in dit plan een aanzienlijke hoeveelheid EU-middelen uit te trekken voor de uitbreiding en renovatie van de voorraad sociale en openbare woningen; dringt aan op herziening van de regels inzake staatssteun om meer investeringen door de lidstaten in openbare en sociale huisvesting mogelijk te maken, op maatregelen ter ondersteuning van sociale en coöperatieve huisvestingsprojecten van de non-profitsector en de sociale economie, en op maatregelen ter bescherming van huurders, ter waarborging van een stabiele huisvesting, ter voorkoming van onterechte uitzettingen en ter bestrijding van speculatieve praktijken;

23. dringt er bij de Commissie op aan om, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, de lidstaten te ondersteunen bij de uitvoering en uitbreiding van programma's en maatregelen, zoals Housing First, om dakloosheid aan te pakken en te voorkomen, met speciale aandacht voor dakloosheid onder kinderen, waarbij dakloosheid wordt erkend als een van de ernstigste en meest zichtbare vormen van armoede en sociale uitsluiting; dringt er bij de Commissie op aan een gedegen actieplan met specifieke doelstellingen te presenteren om dakloosheid in de hele EU tegen 2030 uit te bannen, dat specifieke maatregelen omvat om dakloosheid in het algemeen, en dakloosheid onder kinderen en gezinnen, dakloosheid als gevolg van baanverlies en onzekere arbeidsomstandigheden in het bijzonder te voorkomen, en om dakloosheid onder vrouwen, vaak veroorzaakt door huiselijk geweld, aan te pakken, evenals maatregelen om de toegankelijkheid van huisvesting voor personen met een handicap en ouderen te verbeteren;
24. verzoekt de lidstaten centra voor daklozen op te richten en te ondersteunen, waar basis- en gespecialiseerde medische zorg wordt geboden die is afgestemd op hun behoeften, met inbegrip van lichamelijke en geestelijke gezondheidszorg, aangevuld met educatieve programma's om drugsmisbruik te voorkomen, onder meer via counseling, en initiatieven voor de ontwikkeling van vaardigheden ter ondersteuning van de herintegratie in de samenleving; is van mening dat de Commissie richtsnoeren moet verstrekken en de uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten moet vergemakkelijken om te zorgen voor een doeltreffend en humaan beheer van deze centra;
25. verzoekt de Commissie en de lidstaten doeltreffende maatregelen te nemen om het beginsel van "gelijk loon voor gelijk werk" toe te passen en zo ongelijkheid en discriminatie op de werkvloer, met name op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, handicap, leeftijd, sociaaleconomische achtergrond, seksuele gerichtheid, genderidentiteit of migrantenstatus, te bestrijden; wijst op het belang van een snelle tenuitvoerlegging van Richtlijn (EU) 2023/970 betreffende gelijk loon voor gelijk werk

⁶⁰ Eurofound, Paths towards independent living and social inclusion in Europe, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2024.

en van voorlichtingscampagnes en opleidingen over bewuste en onbewuste vooroordelen, om dergelijke ongelijkheden en discriminatie te voorkomen;

26. roept ertoe op meer inspanningen te leveren om sneller werk te maken van het dichten van de arbeidsparticipatiekloof tussen mannen en vrouwen en de genderkloof op het gebied van pensioenen en om de investeringen in openbare diensten en sociale infrastructuur op te voeren; verzoekt de Commissie de lidstaten aan te moedigen gerichte maatregelen te ontwikkelen om toereikende pensioenen te waarborgen;
27. dringt er bij de lidstaten op aan beleid uit te werken om moederschaps-, vaderschaps- en ouderschapsrechten en de rechten van andere mantelzorgers te versterken en daarbij het evenwicht tussen werk en privéleven, onder meer met behulp van flexibele arbeidstijdregelingen, te bevorderen, de toegang van vrouwen tot een gegarandeerd inkomen tijdens hun moederschapsverlof te vergemakkelijken, hun terugkeer naar en integratie in de arbeidswereld na hun zwangerschap en moederschapsverlof te ondersteunen en te zorgen voor de juiste omstandigheden zodat ze op het werk borstvoeding kunnen geven; moedigt de lidstaten aan om toegankelijke en naar behoren vergoede vaderschapsverlofregelingen in te voeren en te bevorderen, zodat vaders een sterke band met hun kinderen kunnen opbouwen, de zorgtaak gelijkelijk kunnen delen en het nodige verlof kunnen opnemen om de ontwikkeling van hun jonge kinderen en het welzijn van hun gezin te ondersteunen;
28. benadrukt dat onbetaalde zorg onevenredige gevolgen heeft voor vrouwen en voor hun economische zekerheid; verzoekt de lidstaten hun nationale en regionale zorgstelsels te versterken om ervoor te zorgen dat iedereen van jong tot oud en van alle achtergronden toegang heeft tot professionele zorgdiensten met goede arbeidsomstandigheden voor zorgprofessionals; benadrukt dat thuiszorgdiensten essentieel zijn bij de verlening van hoogwaardige, persoonsgerichte zorg aan hulpbehoevenden, waaronder ouderen, evenals hoogwaardige kinderopvang; moedigt de lidstaten aan om de mogelijkheid te onderzoeken om praktijken en maatregelen in te voeren die ondersteuning bieden aan mantelzorgers, met name aan mantelzorgers die zorg verlenen aan personen uit huishoudens met een laag inkomen die na een professionele beoordeling niet in staat worden geacht om zelfstandig te wonen, als manier om waardige, gemeenschapsgerichte zorg te ondersteunen;
29. roept de lidstaten op om beleid te ontwikkelen en toegang te bieden tot ondersteuning bij de terugkeer naar de arbeidsmarkt voor werknemers, met name vrouwen die vanwege gezinsverantwoordelijkheden een aantal jaren niet hebben gewerkt;
30. dringt er bij de lidstaten op aan om universele toegang tot betaalbare, hoogwaardige openbare gezondheidszorg voor iedereen te waarborgen, met inbegrip van prenatale zorg, kraamzorg, neonatale zorg en pediatrische gezondheidszorg – waaronder primaire preventie, vaccinatieprogramma's en eerstelijnszorg –, toegang tot diagnose, behandeling en revalidatie, en toegang tot een breed scala aan medische en therapeutische specialistische behandelingen, waarbij alle vrouwen het recht op seksuele en reproductieve gezondheidszorg wordt gegarandeerd, naast gerichte maatregelen om vroegtijdige identificatie en interventie te waarborgen voor personen die risico lopen op gezondheids- en ontwikkelingsproblemen, en om gerichte

interventiediensten voor jonge kinderen te verbeteren, met als doel om de ontwikkeling, het welzijn en de sociale inclusie van kinderen te bevorderen;

31. merkt op dat gebrek aan adequate toegang tot menstruatieproducten en -voorzieningen, naar schatting 10 % van de menstruerende bevolking treft en met name gemarginaliseerde en kwetsbare groepen onevenredig raakt en hun deelname aan het sociale leven, het onderwijs en de arbeidsmarkt beperkt; verzoekt de Commissie en de lidstaten om uitgebreide maatregelen voor te stellen om dit aan te pakken, waarbij gratis of betaalbare toegang tot menstruatieproducten wordt gewaarborgd, onder meer door middel van adequate voorzieningen op de werkplek en op scholen;
32. verzoekt de lidstaten hun openbare, universele en op solidariteit gebaseerde socialezekerheidsstelsels te versterken om te waarborgen iedereen, met inbegrip van werknemers, zelfstandigen en gepensioneerden volledige en doeltreffende sociale bescherming geniet en om armoede en armoede onder werkenden te voorkomen en de onderliggende oorzaken ervan aan te pakken in overeenstemming met de aanbeveling van de Raad van 2019 met betrekking tot de toegang tot sociale bescherming voor werknemers en zelfstandigen; benadrukt dat het belangrijk is om de uitdagingen aan te pakken waarmee mensen in onzekere of atypische banen worden geconfronteerd, met name jongeren die te maken hebben met leeftijdsdiscriminatie en onvoldoende premies hebben betaald om aanspraak te kunnen maken op sociale zekerheidsuitkeringen, en met inbegrip van kunstenaars en werknemers in de culturele en creatieve sector; verzoekt de lidstaten armoede onder ouderen aan te pakken door middel van specifieke maatregelen, met bijzondere aandacht voor vrouwen, die onevenredig zwaar worden getroffen; verzoekt de lidstaten in hun pensioenregelingen naar behoren rekening te houden met perioden van afwezigheid van het werk als gevolg van ouderschapsverlof;
33. wijst erop dat de informele economie aan de orde moet komen in de strategie voor armoedebestrijding, aangezien deze overal in de EU nog steeds wijdverbreid is, met als gevolg banen zonder toegang tot rechten, fatsoenlijk loon en sociale bescherming, of met gebrekkige veiligheids- en gezondheidsnormen; moedigt de lidstaten aan om trajecten te creëren om mensen in staat te stellen van de informele naar de formele economie over te stappen, bijvoorbeeld door vereenvoudigde registratieprocedures in te voeren voor seizoenarbeiders, handarbeiders en huishoudelijk personeel;
34. verzoekt de lidstaten om armoede en sociaaleconomische ongelijkheid onder jongeren aan te pakken en te erkennen dat jongeren onevenredig zwaar worden getroffen door werkloosheid, onzeker werk, uitsluiting op de woningmarkt en sociale kwetsbaarheid; benadrukt dat jongeren oververtegenwoordigd zijn in sectoren die worden gekenmerkt door deeltijdwerk, seizoenswerk, onzeker werk en zwartwerk, en dat het percentage jongeren dat geen onderwijs volgt, geen baan heeft en geen opleiding volgt in verschillende lidstaten aanhoudend hoog blijft en meer dan twee keer zo hoog is als het totale werkloosheidspercentage in de EU; benadrukt dat de jongerengarantie moet worden versterkt als belangrijk instrument om de integratie van jongeren op de arbeidsmarkt te bevorderen, en dat de strategie moet worden gebruikt om meer synergieën tussen dit instrument en de Europese kindergarantie te ontwikkelen en beide instrumenten te versterken door gerichte maatregelen te nemen, betaalbare huisvestingsoplossingen voor jongeren te bevorderen in het kader van het komende plan voor betaalbare huisvesting, en op maat gesneden ondersteuning op het gebied van

geestelijke gezondheidszorg en sociale inclusie te bieden die specifiek is afgestemd op jongeren; roept op tot meer steun voor jongeren die uit de alternatieve zorg komen, om een stabiele en waardige overstap naar volwassenheid te garanderen, met name door betere toegang tot opleidings- en werkgelegenheidskansen te bieden, of ondersteuning bij universitair of beroepsonderwijs en -opleiding, om het risico op armoede, sociale uitsluiting en dakloosheid tijdens deze kritieke periode te verminderen;

35. verzoekt de Commissie en de lidstaten aandacht te besteden aan de verborgen verschijnselen van armoede, de stigmatisering van mensen die in armoede leven tegen te gaan en ervoor te zorgen dat mensen die daarvoor in aanmerking komen gebruikmaken van de beschikbare sociale uitkeringen;
36. verzoekt de Commissie en de lidstaten de nodige wetswijzigingen door te voeren om discriminatie op grond van sociaaleconomische status uitdrukkelijk te verbieden, waarbij het verband ervan met andere vormen van discriminatie wordt erkend; benadrukt dat een duidelijke rechtsgrondslag noodzakelijk is om afdwingbare rechten en bescherming te waarborgen voor mensen die met armoede en sociale uitsluiting te maken hebben; verzoekt de Raad voorts zijn standpunt over de horizontale antidiscriminatie-richtlijn vast te stellen, teneinde interinstitutionele onderhandelingen te starten;
37. verzoekt de lidstaten om beleid en maatregelen die mensen in extreme armoede benadelen en die sancties opleggen aan mensen die hulp bieden te herzien; benadrukt dat dergelijke maatregelen vaak de waardigheid aantasten, zorgen voor verdere uitsluiting en contraproductief uitpakken voor de langetermijndoelen inzake sociale inclusie;
38. dringt er bij de lidstaten op aan proactieve mechanismen te onderzoeken en in te voeren om ervoor te zorgen dat alle personen die in aanmerking komen voor sociale uitkeringen, met name personen die behoren tot groepen die in aanmerking komen voor sociale ondersteuning, hierover effectief worden geïnformeerd en toegang krijgen tot deze uitkeringen, waardoor er vaker gebruik wordt gemaakt van uitkeringen, onder meer door de administratieve lasten voor het aanvragen van uitkeringen te verminderen, voor meer transparantie te zorgen en ervoor te zorgen dat het personeel wordt opgeleid om mensen die in armoede leven te bereiken en bij te staan, teneinde vertrouwen in de relevante instellingen op te bouwen;
39. betreurt dat de doelstelling van het strategisch kader van de EU voor de Roma 2021-2030 om de armoedekloof tussen Romagemeenschappen en de algemene bevolking met ten minste de helft te verkleinen, nog lang niet is bereikt; benadrukt dat de EU-strategie voor armoedebestrijding dezelfde gemeenschappelijke doelen moet nastreven als het strategisch kader van de EU voor de Roma en de Europese kindergarantie, namelijk het bevorderen van de grondrechten, het verminderen van ongelijkheid en het aanpakken van structurele discriminatie; benadrukt het belang van synergieën bij de uitvoering van deze initiatieven, met name bij de bestrijding van kinderarmoede en het doorbreken van de vicieuze cirkel van intergenerationele achterstelling van Roma-gezinnen en Traveller-gemeenschappen;

40. benadrukt dat er sprake is van een groeiende digitale kloof, die tot meer armoede kan leiden doordat mensen minder toegang hebben tot informatie, en dat er maatregelen nodig zijn om de digitale uitsluiting van mensen met een laag inkomen en gemarginaliseerde groepen, zoals ouderen, aan te pakken; verzoekt de Commissie en de lidstaten in dit verband de digitale inclusie van kwetsbare groepen te bevorderen door middel van maatregelen en ondersteuningsprogramma's die hun toegang tot digitale technologieën, infrastructuur en connectiviteit waarborgen, alsook door middel van opleidingen in digitale basisvaardigheden; beveelt aan om duidelijke indicatoren in te voeren om de mate van digitale inclusie te monitoren, met name onder kinderen, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat kinderen en tieners veilig online actief kunnen zijn;
41. is van mening dat de doelstelling van volledige digitalisering van essentiële openbare diensten, zoals vastgelegd in het beleidsprogramma van de EU voor het digitale decennium, ongelijkheden kan versterken, met name tussen stedelijke en plattelandsgebieden, leeftijdsgroepen en sociaaleconomische groepen, doordat er minder individuele ondersteuning wordt geboden; benadrukt in dit verband dat er een evenwicht moet worden gevonden tussen het proces van digitalisering van overheidsdiensten en -administratie en de behoeften van kwetsbare groepen; verzoekt de Commissie en de lidstaten deze kwestie aan te pakken in het kader van de strategie voor armoedebestrijding en de nationale actieplannen, en te zorgen voor de nodige middelen, persoonlijke ondersteuning en passende opleiding voor personeel van belangrijke overheidsdiensten, om gelijke toegang tot overheidsdiensten te waarborgen en te voorkomen dat de digitale kloof groter wordt;
42. wijst erop dat het toenemende gebruik van algoritmen en AI in essentiële openbare diensten het grote risico met zich mee kan brengen dat bestaande vormen van discriminatie, met name tegen mensen in armoede, worden versterkt; dringt er in dit verband bij de Commissie op aan om AI-systemen te bevorderen die ethisch verantwoord zijn ontworpen en ervoor te zorgen dat het horizontale beginsel van non-discriminatie in alle EU-regelgeving met betrekking tot AI wordt nageleefd;
43. wijst erop dat armoede en geestelijke gezondheid nauw met elkaar verweven zijn en dat zij elkaar negatief kunnen beïnvloeden; beveelt de lidstaten aan de steun voor mensen, waaronder families en kinderen in een kwetsbare situatie, te versterken door middel van sociale diensten voor geestelijke gezondheid en psychosociale ondersteuning, en te zorgen voor de inzet van voldoende middelen en naar behoren opgeleide beroepsbeoefenaren om die diensten op doeltreffende wijze te verlenen;
44. benadrukt dat het belangrijk is om voor iedereen het recht op toegang tot, creatie van en deelname aan cultuur te waarborgen en economische, sociale en territoriale discriminatie bij de toegang tot cultuur uit te bannen;
45. benadrukt dat mensen die het risico lopen op armoede en sociale uitsluiting onevenredig zwaar worden getroffen door klimaatverandering; brengt in herinnering dat de groene en de digitale transitie sociaal rechtvaardig en inclusief moeten verlopen; roept de EU ertoe op om in haar strategie voor armoedebestrijding adequate en gerichte maatregelen op te nemen die de inspanningen voor een rechtvaardige transitie versterken en aanvullen, zodat een alomvattende aanpak van sociale en economische ongelijkheden wordt gewaarborgd; dringt er bij de Commissie op aan om in het MFK 2028-2034

voldoende middelen te reserveren voor investeringen ter ondersteuning van mensen tijdens deze transitie, met bijzondere aandacht voor huishoudens met een laag inkomen;

46. benadrukt dat mensen die in plattelandsgebieden, afgelegen gemeenschappen en gebieden met een lage dichtheid aan openbare diensten wonen, kwetsbaarder zijn voor armoede en sociale uitsluiting als gevolg van een gebrek aan werkgelegenheid, openbare diensten (waaronder onderwijs en openbaar vervoer) en digitale connectiviteit, en hoge energie- en transportprijzen; roept ertoe op om in de strategie voor armoedebestrijding rekening te houden met de specifieke behoeften van mensen die in deze gebieden wonen;

Een strategie waarin kinderarmoede centraal staat

47. betreurt dat het aantal kinderen dat bedreigd wordt door armoede en sociale uitsluiting is gestegen; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de strategie voor armoedebestrijding gericht is op het actief bestrijden van kinderarmoede door middel van een levensloopbenadering, aangezien de eerste levensjaren van kinderen cruciaal zijn voor hun fysieke, mentale, cognitieve, sociale en emotionele ontwikkeling en voor hun levenslange ontplooiing, teneinde de cyclus van intergenerationele armoede te doorbreken;
48. verzoekt de Commissie de lidstaten te ondersteunen bij het onverwijld versterken en volledig uitvoeren van de Europese kindergarantie, om alle kinderen in nood toegang te garanderen tot effectieve en gratis gezondheidszorg, onderwijs, voorschools onderwijs en opvang, effectieve toegang tot adequate en fatsoenlijke huisvesting en gezonde voeding; benadrukt in deze context dat effectieve en universele toegang tot betaalbare schoolmaaltijden van groot belang is; benadrukt de centrale rol van de Europese kindergarantie in de strijd tegen kinderarmoede en sociale uitsluiting, en beveelt aan om dit instrument goed af te stemmen op en te koppelen aan de strategie voor armoedebestrijding; benadrukt dat de lidstaten deze volledig en tijdig moeten uitvoeren; verzoekt de Commissie en de lidstaten alle middelen, waaronder het ESF+ en de herstel- en veerkrachtfaciliteit, beschikbaar te stellen en ten volle te benutten om de Europese kindergarantie doeltreffend ten uitvoer te leggen, en tegelijkertijd te zorgen voor meer middelen om inclusie in het onderwijs te bevorderen;
49. benadrukt het belang van naschoolse opvang en de bestrijding van voortijdig schoolverlaten; is van mening dat de strategie voor armoedebestrijding een kans biedt om de kwaliteit van het onderwijs en de opvang voor jonge kinderen te verbeteren door middel van voldoende financiële en personele middelen, opleiding voor het personeel, betere systemen voor vroegtijdige signalering en maatregelen voor de evaluatie en voortdurende verbetering van de pedagogische kwaliteit, bijvoorbeeld op het gebied van lezen, schrijven en rekenen, om de algehele ontwikkeling van kinderen te waarborgen; benadrukt dat het belangrijk is om hardnekkige achterstanden op het gebied van functionele geletterdheid en rekenvaardigheid weg te werken door middel van gerichte maatregelen in formele en informele onderwijssituaties, zodat substantiële belemmeringen voor het overwinnen van armoede worden verkleind;
50. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat voor de Europese kindergaranties in het MFK 2028-2034 een specifiek budget van ten minste 20 miljard EUR wordt

gereserveerd, dat via het ESF+ wordt uitgevoerd, om het hoofd te bieden aan de toenemende uitdagingen op het gebied van kinderarmoede en sociale uitsluiting, en dat de lidstaten ten minste 5 % van de ESF+-middelen toewijzen aan specifieke projecten en structurele investeringen ter bestrijding van kinderarmoede, waarbij ten minste 10 % wordt gereserveerd voor de lidstaten met een niveau van kinderarmoede en sociale uitsluiting dat boven het EU-gemiddelde ligt; benadrukt dat deze investering in de volgende generatie niet alleen het welzijn van kinderen waarborgt, maar ook een verstandige investering is die toekomstige maatschappelijke kosten zal voorkomen⁶¹; wijst erop dat deze fondsen op transparante wijze moeten worden gebruikt en dat sociale organisaties moeten worden betrokken bij de planning, uitvoering en evaluatie;

51. herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om in het kader van het Europees Semester en de landspecifieke aanbevelingen nauwlettend toe te zien op de uitvoering van de Europese kindergarantie in alle lidstaten; is van mening dat in de landspecifieke aanbevelingen rekening moet worden gehouden met de naleving door de lidstaten van de in de ESF+-verordening vastgestelde minimaal vereiste toewijzing van middelen aan de bestrijding van kinderarmoede;
52. dringt er bij de lidstaten op aan te zorgen voor hoogwaardige en voor iedereen toegankelijke kinderopvang, teneinde voor- en vroegschoolse educatie en opvang te ondersteunen als cruciale factor om de armoedecyclus te doorbreken en de arbeidsmarktparticipatie van ouders te vergroten, aangezien vrouwen onevenredig worden belast met zorgtaken;
53. verzoekt de lidstaten kinderen centraal te stellen in hun socialezekerheidsstelsels en die stelsels te versterken door specifieke uitkeringen voor kinderen in nood te verstrekken ter ondersteuning van hun ontwikkeling en welzijn, zoals kinderbijslag, schoolmaaltijden en programma's die korting bieden op culturele, sport-, vrijetijds- en buitenschoolse activiteiten;
54. wijst erop dat kinderen die door armoede en sociale uitsluiting worden getroffen, op verschillende gebieden tijdens hun ontwikkeling met problemen te maken krijgen; benadrukt dat in dit verband een sectoroverstijgende aanpak moet worden gevolgd waarbij alle betrokken belanghebbenden samen een geïntegreerde strategie uitstippelen om problemen vast te stellen en ongelijkheden waar kinderen mee te maken hebben te bestrijden, door te zorgen voor kinderbescherming en gezinsondersteuning; wijst erop dat sommige kinderen en hun gezinnen die in armoede leven, bijzondere steun nodig hebben, bijvoorbeeld van logopedisten, oogartsen, psychologen, ergotherapeuten en diëtisten; roept ertoe op om in het kader van de strategie voor armoedebestrijding actief partnerschappen tussen onderwijs-, gezondheids- en sociale diensten te bevorderen om de toegang tot zorg en de uitwisseling van informatie tussen diensten te vergemakkelijken, met het oog op de verbetering van geïntegreerde ondersteunings- en coördinatiemechanismen ten behoeve van kinderen in nood;
55. verzoekt de Commissie en de lidstaten het recht van elk kind op een gezinsleven te waarborgen, wat betekent dat armoede, preciaire huisvestingssituaties of gebrek aan toegang tot adequate openbare diensten nooit als enige reden mogen worden aangevoerd

⁶¹ Europese Commissie, "Update of the EU framework for monitoring the implementation of the European Child Guarantee", 2 juni 2025.

om kinderen in een instelling te plaatsen; beveelt de lidstaten aan nationale preventiestrategieën en proactief sociaal beleid te ontwikkelen om te voorkomen dat kinderen uit hun familiale omgeving worden weggehaald; verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren pas als uiterste maatregel in een instelling worden opgenomen, en te investeren in een veilig systeem voor pleegzorg voor kinderen en jongeren, om de overgang van institutionele zorg naar gezins- en gemeenschapsgebaseerde zorg te vergemakkelijken; beveelt aan dat de lidstaten monitoringmechanismen ontwerpen en invoeren om gevallen op te sporen waarin gezinsleden van elkaar worden gescheiden als gevolg van het feit dat zij in armoede leven;

56. veroordeelt alle vormen van geweld, misbruik, uitbuiting en verwaarlozing van kinderen; verzoekt de Commissie en de lidstaten te waarborgen dat er wordt geïnvesteerd in systemen voor kinderscherming, waaronder de bestrijding van geweld tegen en tussen kinderen, zoals cybergeweld en pesten, met name wanneer dit op sociaaleconomische gronden plaatsvindt en kwetsbare kinderen treft, teneinde de uitwisseling van beste praktijken op dit gebied te bevorderen om geweld en intimidatie uit te bannen;

Armoede bestrijden door versterkte democratische participatie

57. verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor adequate, doeltreffende en transparante mechanismen om de zinvolle en voortdurende participatie van mensen die in armoede leven in alle stadia van de beleidsvorming te vergemakkelijken, met inbegrip van de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid dat gevolgen heeft voor mensen die in armoede leven, in combinatie met een methodologie en capaciteitsopbouw die een dergelijke participatie mogelijk maken, wat moet leiden tot betrokkenheid bij de totstandkoming en niet louter tot raadpleging, in overeenstemming met het beginsel “niets over ons zonder ons”;
58. beveelt aan om een jaarlijkse conferentie te organiseren om de uitvoering van de strategie voor armoedebestrijding te evalueren, met een brede en diverse groep deelnemers, waaronder mensen die zelf armoede hebben meegemaakt, met name vrouwen; is van mening dat de conferentie moet bijdragen aan het formele toezicht van de EU op de strategie voor armoedebestrijding door ruimte te bieden voor het evalueren van de voortgang aan de hand van duidelijke benchmarks en indicatoren; roept er in dit verband toe op om de directe participatie van mensen die ervaring hebben met armoede actief te ondersteunen en te beschouwen als essentieel voor de evaluatie van de daadwerkelijke impact van de strategie voor armoedebestrijding;
59. wijst op het belang van de verschillende maatschappelijke organisaties, waaronder non-profitorganisaties, die zich bezighouden met de bestrijding en preventie van armoede, en de rol die deze organisaties spelen in de strijd tegen armoede, en benadrukt dat zij op zinvolle wijze bij deze strijd moeten worden betrokken en dat de middelen die voor hun werk worden toegewezen, moeten worden versterkt;

Passende institutionele coördinatie, governance

60. benadrukt dat het voor het welslagen van de strategie voor armoedebestrijding ook van belang is dat er een sectoroverschrijdende aanpak wordt gevolgd, dat er voldoende

financiële middelen beschikbaar zijn en dat er een goede horizontale en meerlagige coördinatie plaatsvindt tussen alle bestuurs- en besluitvormingsniveaus die bij de uitvoering ervan betrokken zijn; wijst erop dat de strategie voor armoedebestrijding volledig moet worden geïntegreerd in alle relevante beleidsmaatregelen, teneinde de samenhang, de impact en de duurzaamheid ervan op lange termijn te waarborgen;

61. is van mening dat de bevoegdheden van de EU, de lidstaten en de regio's die van belang zijn om de doelstelling van uitbanning van armoede te halen, op de juiste wijze en met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel moeten worden afgebakend;
62. dringt er bij de Commissie op aan een horizontaal beginsel in de strategie voor armoedebestrijding op te nemen waarbij voor al het relevante sectorale beleid van de EU vooraf een effectbeoordeling moet worden uitgevoerd wat betreft armoede en ongelijkheid, onder meer door beoordelingen van de verdelingseffecten⁶² uit te voeren, met bijzondere aandacht voor de gevolgen voor degenen die het grootste risico lopen op sociale uitsluiting en extreme armoede;
63. benadrukt dat de EU zich moet blijven richten op de bestrijding van dakloosheid, extreme armoede en sociale uitsluiting, door middel van adequate financiële steun, het bevorderen van wederzijds leren van de strategieën en ervaringen van de lidstaten, en het opzetten van een systematische aanpak voor het monitoren van de voortgang en de efficiëntie van de genomen maatregelen;
64. beveelt aan om op het niveau van de Europese Commissie iemand aan te wijzen die specifiek verantwoordelijk is voor de strategie voor armoedebestrijding; verzoekt elke lidstaat een nationale coördinator aan te wijzen en de strategie voor armoedebestrijding ten uitvoer te leggen door middel van een nationaal actieplan, waarbij personen die zelf ervaring hebben met armoede, lokale en regionale overheden, sociale partners en maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding en -preventie, bij de uitvoering ervan worden betrokken;
65. verzoekt om de instelling van een speciale taskforce van de Commissie voor armoedebestrijding, die tot taak heeft toe te zien op de uitvoering en coördinatie van de strategie voor armoedebestrijding en op de integratie van de doelstellingen daarvan in andere EU-beleidsmaatregelen;
66. brengt in herinnering dat de indicator voor het risico op armoede of sociale uitsluiting geen rekening houdt met de onderliggende oorzaken van armoede, met name doordat personen die buiten particuliere huishoudens leven, de kwalitatieve aspecten van armoede en ervaringen met marginalisatie buiten beschouwing worden laten; benadrukt dat armoede meer omvat dan alleen onvoldoende inkomen of materiële ontberingen; verzoekt het Comité voor sociale bescherming om samen met belanghebbenden te werken aan de vernieuwing van de statistische indicator voor het risico op armoede of sociale uitsluiting, om de indicator te verbreden tot een sterker, meer gedifferentieerd en multidimensionaal inzicht in armoede en sociale uitsluiting;

⁶² Mededeling van de Commissie van 28 september 2022 getiteld "De verdelingseffecten van het beleid van de lidstaten beter beoordelen" (COM(2022)0494 final).

67. wijst erop dat de strategie voor armoedebestrijding alleen resultaten zal opleveren als er voldoende financiering voor wordt uitgetrokken op EU- en nationaal niveau; benadrukt dat het cohesiebeleid moet worden gewaarborgd en versterkt om de economische, sociale en territoriale cohesie te blijven ondersteunen en de asymmetrieën tussen en binnen de lidstaten van de EU in het kader van het volgende MFK te blijven bestrijden; dringt er in dit verband op aan dat er voldoende en gereserveerde middelen worden toegewezen om het beleid ter bestrijding van armoede te versterken, met inbegrip van gerichte steun voor gemarginaliseerde en kwetsbare groepen; wijst erop dat het ESF+ een essentiële rol speelt bij het bevorderen van sociale inclusie en het bestrijden van armoede, met name doordat via dit fonds steun wordt verleend aan de meest behoeftigen en middelen beschikbaar worden gesteld voor de Europese kindergarantie, en wijst in dit verband ook op de rol van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO) en het Fonds voor asiel, migratie en integratie; wijst erop dat het belangrijk is de EU-middelen optimaal te benutten, waaronder de herstel- en veerkrachtfaciliteit, voor de financiering van concrete maatregelen tegen armoede, zoals betaalbare en energie-efficiënte huisvesting, toegang tot hoogwaardige voor- en vroegschoolse educatie en opvang, toegankelijk openbaar vervoer en gerichte energiesteun voor huishoudens met een laag inkomen;
68. herinnert aan de thematische randvoorwaarden die van toepassing zijn op het EFRO, het ESF+ en het Cohesiefonds, zoals uiteengezet in bijlage IV bij Verordening (EU) 2021/1060⁶³ van het Europees Parlement houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake deze fondsen, met name randvoorwaarde 4.4, “Nationaal strategisch beleidskader voor sociale inclusie en armoedebestrijding”; wijst erop dat het van belang is dat de strategie voor armoedebestrijding en de financiering ervan worden gekoppeld aan de eerder vastgestelde specifieke doelstellingen; verzoekt de Commissie en de Raad ervoor te zorgen dat de gemeenschappelijke bepalingen van het EFRO en het ESF+ deze specifieke doelstellingen beter weerspiegelen en de strategie voor armoedebestrijding te integreren in het volgende MFK, naast gendermainstreaming;
69. wijst erop dat energie en vervoer, naast andere elementen, essentiële diensten zijn waartoe iedereen toegang moet hebben, en dringt er daarom op aan dat extra aandacht wordt besteed aan de sociale klimaatplannen die de lidstaten in het kader van het Sociaal Klimaatfonds moeten opstellen en uitvoeren, waarbij wordt geïnvesteerd in energie-efficiëntie, renovatie van woningen en de toegankelijkheid en betaalbaarheid van hernieuwbare energiebronnen en vervoerssystemen; roept de lidstaten op te zorgen voor een actieve betrokkenheid van mensen in kwetsbare situaties, zodat de steun daadwerkelijk terechtkomt bij degenen die deze het hardst nodig hebben; verzoekt de lidstaten beste praktijken bij de bestrijding van energiearmoede uit te wisselen, zoals energievouchers en regulering van de energieprijzen;
70. wijst erop dat EU-middelen moeilijk toegankelijk zijn op lokaal niveau en voor organisaties met minder technische middelen, omdat het proces voor het aanvragen van

⁶³ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

die middelen buitengewoon complex is; benadrukt dat de uitvoering van EU-financieringsmechanismen en de regelingen voor het verstrekken van deze middelen aan de eindbegunstigden moeten worden vereenvoudigd, en dat het personeel van de relevante overheidsinstanties en organisaties moet worden getraind; benadrukt dat het medefinancieringspercentage voor steun aan de meest behoeftigen uit hoofde van de ESF+-verordening 90 % of een gelijkaardig percentage moet blijven, waardoor deze financiering toegankelijker zou moeten worden voor programma's en activiteiten die bedoeld zijn om armoede te helpen uitbannen;

71. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

In dit verslag wordt armoede beschouwd als een schending van de mensenrechten en de rechten van volkeren. Deze rechten (politiek, economisch, sociaal en cultureel) moeten volledig worden geëerbiedigd.

Zij zijn immers universeel, ondeelbaar en onderling afhankelijk en verbonden, en dat feit moet centraal staan in het beleid ter bestrijding van armoede.

Armoede en sociale uitsluiting zijn de weerslag van de ongelijke welvaartsverdeling, zowel qua inkomen als bezit. Armoede kent vele oorzaken en vormen. Daarom moet het beleid gericht zijn op sociale cohesie en voorkomen dat ongelijkheid verergert. Voor een doeltreffende armoedebestrijding is een geïntegreerde benadering nodig die inhoudt dat armoede omvattend en bij de wortel wordt aangepakt, met beleid waarbij armoede niet in hokjes wordt onderverdeeld noch wordt beschouwd als een normaal of onvermijdelijk sociaal verschijnsel.

In 2024 liepen 93,3 miljoen mensen in de EU risico op armoede of sociale uitsluiting. Dat is 21 % van de Europese bevolking. Het risico op armoede of sociale uitsluiting in de EU was groter voor vrouwen dan voor mannen (21,9 % tegen 20,0 %). Binnen de EU is de beroepssituatie een belangrijke factor voor het risicopcentage voor armoede of sociale uitsluiting, dat varieert van 10,9 % voor werknemers in loondienst tot 66,6 % voor werklozen. In 2024 liep 21,9 % van de EU-bevolking die deel uitmaakte van een gezin met afhankelijke kinderen risico op armoede of sociale uitsluiting.

De laatste jaren valt er op sommige gebieden in de EU een achteruitgang waar te nemen: het aantal kinderen dat risico op armoede loopt nam toe – in 2019 leefde 23,6 % van de kinderen in armoede, tegenover 24,2 % in 2024 – en de mate waarin de sociale bescherming hielp armoede te verminderen, daalde tussen 2021 en 2024 van 37,1 % naar 34,4 %.

Het actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten, dat in 2021 is goedgekeurd, omvat de beperkte doelstelling om uiterlijk in 2030 het aantal mensen in armoede met 15 miljoen te verminderen, waarvan 5 miljoen kinderen. Houden we ons enkel aan die doelstelling, dan zou dat betekenen dat circa 78 miljoen mensen in de EU, waaronder 15 miljoen kinderen, uiteindelijk nog steeds risico zouden lopen op armoede en sociale uitsluiting.

De rapporteur acht het dus van fundamenteel belang de uitbanning van armoede op nationaal en Europees niveau te verankeren als politieke doelstelling voor sociale vooruitgang, ofwel de EU-strategie voor armoedebestrijding en de respectieve nationale actieplannen, ofwel bij de herziening van de Europese pijler van sociale rechten.

Daarnaast is de rapporteur van mening dat in al het sectorale beleid volledig rekening moet worden gehouden met deze doelstelling. De specifieke gevolgen die sectorale besluiten kunnen hebben voor armoede moeten in aanmerking worden genomen, alsook de noodzaak van afstemming hierover. Daarom is het belangrijk vooraf een beoordeling uit te voeren van de effecten van het sectorale beleid op armoede.

In statistische gegevens komt naar voren dat toegang tot werk, een billijk loon en sociale overdrachten van groot belang zijn om het risico op armoede te verminderen.

Ze maken echter ook duidelijk in welke harde werkelijkheid werknemers in armoede leven als gevolg van lage lonen, baanonzekerheid en onderbroken of deeltijdwerk.

Voorts blijkt duidelijk uit deze gegevens dat vrouwen meer dan mannen te kampen hebben met armoede als gevolg van discriminatie en ongelijkheid, zoals lastigere toegang tot arbeid, loonongelijkheid, lagere arbeidsintensiteit, kortere loopbanen, een pensioen- en uitkeringskloof, ongelijke verdeling van zorg en huishoudelijke taken en lastige toegang tot specifieke gezondheidszorg.

De rapporteur acht het absoluut noodzakelijk dat de Commissie en de lidstaten met de strategie de doelstelling van volledige werkgelegenheid uitvoeren als richtsnoer voor het economisch en sociaal beleid.

In dat verband moet beleid ter verbetering van de arbeidskwaliteit en -omstandigheden worden gevoerd en ondersteund, moet worden bekeken of er een instrument kan worden ingesteld dat bedoeld is armoede te bestrijden door het recht op werk en de doelstelling van volledige werkgelegenheid voor iedereen te realiseren en moet er een initiatief worden gepresenteerd om gevolg te geven aan de aanbeveling van de Raad inzake een toereikend minimuminkomen waarmee actieve sociale inclusie en arbeidsparticipatie worden gewaarborgd en wordt bijgedragen aan de uitbanning van armoede.

Om te waarborgen dat werknemers volledige en doeltreffende sociale bescherming genieten en om armoede te voorkomen, moeten de lidstaten openbare, universele en op solidariteit gebaseerde socialezekerheidsstelsels versterken.

Zowel de Commissie als de lidstaten moeten doeltreffende maatregelen nemen om het beginsel van “gelijk loon voor gelijk werk” toe te passen en zo ongelijkheid en discriminatie op de werkvloer, met name tegen vrouwen, te bestrijden.

De lidstaten moeten er met name op letten dat ze universele toegang tot betaalbare, hoogwaardige kraamzorg, postnatale zorg en pediatrische gezondheidszorg waarborgen en beleid uitwerken om moederschaps-, vaderschaps- en ouderschapsrechten te versterken en daarbij het evenwicht tussen werk en privéleven bevorderen, de terugkeer van vrouwen naar de arbeidswereld na hun zwangerschap en moederschapsverlof vergemakkelijken en zorgen voor de juiste omstandigheden zodat ze op het werk borstvoeding kunnen geven.

Ook mag niet worden vergeten dat ouderen, personen met een handicap, eenoudergezinnen, etnische minderheden en migranten gevoeliger zijn voor armoede en sociale uitsluiting en dat kinderen van migranten een groter risico op armoede lopen. Bij responsmaatregelen en maatregelen ter voorkoming van armoede moet er dus aandacht aan hun specifieke situatie worden geschonken.

Kinderarmoede vloeit voort uit gezinsarmoede. Zonder integrale aanpak houdt armoede over het hele leven aan (als kind, op het werk en na het pensioen) en neemt de kans toe dat ze van generatie op generatie wordt doorgegeven.

Op 14 juni 2021 keurde de Raad zijn aanbeveling tot instelling van een Europese kindergarantie goed. Deze heeft tot doel te waarborgen dat kinderen in nood toegang hebben tot essentiële diensten zoals gratis voor- en vroegschoolse zorg en onderwijs, gratis onderwijs

(waaronder buitenschoolse activiteiten op school en op zijn minst één gezonde maaltijd per schooldag), gratis gezondheidszorg, gezonde voeding en fatsoenlijke huisvesting.

De rapporteur vindt dat deze belangrijke bijdrage aan de bestrijding van kinderarmoede in de EU gepaard moet gaan met specifieke begrotingsmiddelen ter waarde van minstens 20 miljard EUR in het kader van het volgende MFK, zodat er ondersteunende financiële middelen uit de EU-begroting kunnen worden gebruikt voor de nationale actieplannen in het kader van de kindergarantie.

Daarnaast moet de stigmatisering en discriminatie van mensen in armoede worden tegengegaan.

Niet zelden botst armoedebestrijding op obstakels in de vorm van stigmatiserende en discriminerende politieke houdingen tegenover mensen in armoede. Zij zouden zogenaamd privileges en rechten genieten die de rest van de burgers worden onzegd. Specifiek beleid en specifieke maatregelen voor de bestrijding van de verschillende facetten van armoede worden vaak aangehaald als zogenaamd bewijs dat mensen in armoede dergelijke voorrechten genieten.

In andere gevallen leiden juist de oplossingen voor armoedebestrijding ertoe dat mensen in armoede worden gestigmatiseerd. Zo veranderen sociale woonwijken voor mensen in armoede vaak in getto's die, onder meer door ruimtelijke ordening en stedelijke planning, mede leiden tot sociale uitsluiting.

De EU-strategie voor armoedebestrijding moet maatregelen omvatten die bedoeld zijn de stigmatisering en discriminatie van mensen in armoede tegen te gaan en ervoor zorgen dat armoedebestrijding gericht is op hun sociale integratie, waarbij de “verborgen” verschijnselen van armoede en het onbenut laten van de beschikbare sociale uitkeringen worden aangepakt.

Armoedebestrijding moet gebaseerd zijn op beleid waarmee het ondeelbare en universele karakter van politieke, economische, sociale en culturele rechten wordt gewaarborgd. Dat beleid biedt structurele oplossingen met een omvattende impact op de sociale cohesie, wat de stigmatisering en discriminatie van mensen in armoede en een verkeerde aanpak zoals criminalisering van armoede tegengaat. Die oplossingen moeten worden aangevuld met onmiddellijke of gerichte ondersteunende maatregelen, indien die nodig zijn om adequaat te reageren op de specifieke kenmerken van de kwetsbaarste groepen.

In dat verband is het van essentieel belang te zorgen voor overheidsinvesteringen in beleid waarmee universele, gratis en hoogwaardige openbare dienstverlening wordt gewaarborgd, aangezien deze helpt de armoedecyclus te doorbreken, met name op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, sociale diensten, water of sanitaire voorzieningen, alsook universele toegang tot fatsoenlijke huisvesting, energie, vervoer, voedsel, culturele activiteiten en vrijetijdsbestedingen.

De Commissie moet in dat verband de lidstaten helpen een huisvestingsbeleid te voeren waarmee de universele toegang tot dit recht wordt gewaarborgd en daarbij specifiek aandacht aan daklozen schenken. Ook moet zij een plan uitwerken dat bedoeld is om aan de woonbehoeften van alle EU-burgers te voldoen, onder meer door in extra en specifieke EU-financiering te voorzien om de openbare woningvoorraad uit te breiden en op te waarderen.

De rapporteur is van mening dat de psychologische problemen als gevolg van armoede en sociale uitsluiting onvoldoende in aanmerking zijn genomen in de strategie voor geestelijke gezondheid van de Commissie en de nationale actieplannen. Daarom beveelt hij de lidstaten aan op dat gebied specifieke maatregelen te nemen.

Als we ervan uitgaan dat armoede een schending van de mensenrechten is, is het van essentieel belang mechanismen in het leven te roepen waarmee mensen in armoede kunnen deelnemen aan de vastlegging, uitvoering en evaluatie van voor hen bestemd beleid. Die mechanismen moeten erop gericht zijn de democratische participatie te verdiepen en mensen in armoede mondiger te maken, en ervoor zorgen dat het beleid effectievere en billijkere resultaten oplevert.

De rapporteur is tevens van oordeel dat de strategie slechts succes zal kennen als de verschillende besluitvormings- en interventieniveaus goed met elkaar samenwerken. Daartoe moeten de bevoegdheden van de EU, de lidstaten en de regio's die van belang zijn om de doelstelling van uitbanning van armoede te halen, correct en met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel worden afgebakend.

De rapporteur beveelt aan elk jaar een conferentie te houden, met een brede en diverse samenstelling, waaraan ook mensen in armoede deelnemen, om de uitrol van de strategie te evalueren.

Op basis van de positieve ervaring met de Europese kindergarantie raadt hij aan dat de Europese Commissie een persoon aanwijst die verantwoordelijk is voor de strategie en dat elke lidstaat een nationale coördinator aanstelt en een nationaal actieplan uitwerkt, en lokale en regionale overheden en organisaties die helpen armoede te bestrijden en te voorkomen, bij de uitvoering daarvan te betrekken.

In de EU-strategie voor armoedebestrijding moet rekening worden gehouden met het feit dat verschillende soorten sociale organisaties hun steentje bijdragen aan de bestrijding en het voorkomen van armoede, met name door rechtstreeks steun te verlenen aan mensen in armoede, en dat deze organisaties bij hun werk moeten worden geholpen.

Het volgende MFK moet een belangrijke rol spelen bij de versterking van beleid en sociale steun voor de uitbanning van armoede, waarbij het ESF+, het EFRO, het FEAD en het AMIF aanzienlijk moeten worden versterkt en beter moeten worden benut.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur in het verslag input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het verslag tot op het moment van goedkeuring ervan in de commissie door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
United Nations Human Rights Office of the High Commissioner
UNICEF
European Committee of the Regions
European Economic and Social Committee
European Anti-Poverty Network
ATD Fourth World
Social Platform
Save the Children
Eurochild
European Roma Rights Centre
Caritas Europa
European Anti-Poverty Network – Portugal
Cáritas Diocesana de Setúbal
UDIPSS Setúbal
Agir+
ADBES - Associação Desenvolvimento e Bem-Estar Social
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2021/611/oj).

17.10.2025

ADVIES VAN DE COMMISSIE VROUWENRECHTEN EN GENDERGELIJKHEID

aan de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

inzake de ontwikkeling van een nieuwe EU-strategie voor armoedebestrijding
(2025/2095(INI))

Rapporteur voor advies: Lina Gálvez

AMENDEMENTEN

De Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid dient bij de bevoegde Commissie werkgelegenheid en sociale zaken het volgende in:

Amendment 1

Ontwerpresolutie
Visum -1 (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- ***gezien artikel 2 en artikel 3, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie,***

Amendment 2

Ontwerpresolutie
Visum -1 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- ***gezien de artikelen 8, 9, 151, 153 en 157 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,***

Amendment 3

Ontwerpresolutie
Visum 4 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- ***gezien het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, dat werd aangenomen in 1979,***

Amendment 4

Ontwerpresolutie
Visum 9 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- *gezien het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul), dat werd aangenomen in 2011,*

Amendment 5

Ontwerpresolutie Visum 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- *gezien Richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming^{1 bis},*

^{1 bis}. *PB L 180 van 19.7.2000, blz. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/43/oj>.*

Amendment 6

Ontwerpresolutie Visum 10 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- *gezien Richtlijn 2006/54/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2006 betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke kansen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen in arbeid en beroep^{1 bis},*

^{1 bis}. *PB L 204 van 26.7.2006, blz. 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/54/oj>.*

Amendment 7

Ontwerpresolutie Visum 10 quater (nieuw)

- **gezien Richtlijn (EU) 2023/970 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 ter versterking van de toepassing van het beginsel van gelijke beloning van mannen en vrouwen voor gelijke of gelijkwaardige arbeid door middel van beloningstransparantie en handhavingsmechanismen^{1 bis},**

^{1 bis}. **PB L 132 van 17.5.2023, blz. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj>.**

Amendment 8

Ontwerpresolutie Visum 10 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- **gezien Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld^{1 bis},**

^{1 bis}. **PB L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>.**

Amendment 9

Ontwerpresolutie Visum 11 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- **gezien Aanbeveling (EU) 2024/1238 van de Commissie van 23 april 2024 over de ontwikkeling en versterking van geïntegreerde systemen voor kinderbescherming in het belang van het kind^{1 bis},**

*^{1 bis.} PB L, 2024/1238, 14.5.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj>.*

Amendment 10

Ontwerpresolutie Visum 12 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

– *gezien de mededeling van de
Commissie van 18 september 2020 getiteld
“Een Unie van gelijkheid: EU-actieplan
tegen racisme 2020-2025”
(COM(2020)0565),*

Amendment 11

Ontwerpresolutie Visum 12 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

– *gezien de mededeling van de
Commissie van 12 november 2020 getiteld
“Een Unie van gelijkheid: strategie voor
gelijkheid van lhbtq’ers 2020-2025”
(COM(2020)0698),*

Amendment 12

Ontwerpresolutie Visum 12 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

– *gezien zijn resolutie van 30 januari
2020 over de loonkloof tussen mannen en
vrouwen^{1 bis},*

^{1 bis.} PB C 331 van 17.8.2021, blz. 5.

Amendment 13

**Ontwerpresolutie
Visum 15 bis (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

- *gezien zijn resolutie van 5 juli 2022 over armoede onder vrouwen in Europa^{1 bis},*

^{1 bis.} PB C 47 van 7.2.2023, blz. 2.

Amendment 14

**Ontwerpresolutie
Visum 20 bis (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

- *gezien de mededeling van de Commissie van 7 maart 2025 getiteld “Een routekaart voor vrouwenrechten” (COM(2025)0097),*

Amendment 15

**Ontwerpresolutie
Visum 28 bis (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

- *gezien het rapport van Make Mothers Matter getiteld “Mothers’ Poverty in the EU” (Armoede onder moeders in de EU), dat in september 2025 zal worden gepubliceerd,*

Amendment 16

**Ontwerpresolutie
Overweging A bis (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

A bis. overwegende dat vrouwen nog steeds in onevenredige mate vaker dan

mannen worden getroffen door zowel absolute als relatieve armoede, alsook door het risico op sociale uitsluiting, als gevolg van structurele genderongelijkheden; overwegende dat armoede onder vrouwen, in al haar diversiteit, moet worden begrepen als een complex en multidimensionaal verschijnsel dat niet alleen sociale, politieke en culturele aspecten omvat, maar ook inkomen, huisvesting, gezondheid en toegang tot onderwijs en sociale diensten, en dat werkgelegenheid alleen niet volstaat om deze armoede uit te bannen, maar dat er een alomvattende, inclusieve aanpak nodig is waarin zowel armoedepreventie als armoedeverlichting een rol spelen; overwegende dat in 2024 in op twee na alle EU-landen meer vrouwen (6,6 %) dan mannen (6,2 %) leden onder ernstige materiële en sociale deprivatie^{1 bis}. en dat het percentage van de bevolking dat risico loopt op armoede of sociale uitsluiting in alle EU-landen hoger lag voor vrouwen (21,9 %) dan voor mannen (20 %) ^{1 ter}.; overwegende dat in datzelfde jaar 23,7 % van de vrouwen en 22,7 % van de mannen in de EU zichzelf als arm beschouwde^{1 quater}, en dat in de groep vrouwen van 65 jaar en ouder 21,6 % risico liep op armoede, tegenover circa 16,5 % van de mannen in diezelfde leeftijdsgroep^{1 quinquies}.;

*^{1 bis}. Eurostat, Data Browser, ‘Severe material and social deprivation rate by age and sex’,
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_md11__custom_17284202/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=a0f88fa5-9110-4302-a67d-d58f889214d0&&page=time:2024.*

*^{1 ter}. Eurostat, Data Browser, ‘Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex’,
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17280682/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=a0f88fa5-9110-4302-a67d-d58f889214d0&&page=time:2024.*

kmark/table?lang=en&&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&&page=time:2024.

^{1 quater.} Eurostat, Data Browser, 'Subjective poverty by age and sex', https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_sbjp01__custom_17284289/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=7d0decb7-866a-4494-b901-58a61bebd575&&page=time:2024.

^{1 quinquies.} Eurostat, Data Browser, 'Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex', https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17280682/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e&&page=time:2024.

Amendment 17

Ontwerpresolutie

Overweging A ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A ter. overwegende dat armoede onder vrouwen zowel een oorzaak als een gevolg is van de intersectionele discriminatie waarmee vrouwen worden geconfronteerd, met name vrouwen die te maken hebben met specifieke vormen van marginalisering en structurele discriminatie op grond van geslacht, ras, etniciteit, handicap, leeftijd, migratiestatus, seksuele gerichtheid, genderidentiteit, godsdienst of overtuiging, alsook vrouwen uit kansarme sociaal-economische milieus en in het bijzonder trans- en interseksuele vrouwen; overwegende dat alleenstaande moeders en vrouwen die in de afgelegen, insulaire en ultraperifere gebieden van de EU wonen, worden geconfronteerd met specifieke uitdagingen en een verhoogd risico op armoede; overwegende dat een gebrek aan wettelijke erkenning van

relaties tussen personen van hetzelfde geslacht en van genderidentiteit op het niveau van lidstaten ertoe leidt dat lhbtq+-personen niet in aanmerking voor essentiële sociale diensten en gezinsgerelateerde uitkeringen, hetgeen de cyclussen van armoede en marginalisering versterkt; overwegende dat Roma-vrouwen in het bijzonder te maken krijgen met discriminatie op het gebied van onderwijs en fatsoenlijk werk; overwegende dat in 2022 slechts 28 % van de Romavrouwen in de leeftijdscategorie 20-64 jaar een baan had, tegenover 58 % van de Roma-mannen in dezelfde leeftijdscategorie^{1 bis.}; overwegende dat vrouwen die zichtbaar religieuze kleding dragen vaak te maken krijgen met discriminatie op de arbeidsmarkt, waaronder, volgens het meest recente FRA-rapport, 45 % van de moslimvrouwen^{1 ter.}; overwegende dat vrouwelijke migranten, waaronder vluchtelingen en asielzoekers, te maken hebben met meerdere vormen van discriminatie wanneer zij formele werkgelegenheid en huisvesting zoeken; overwegende dat voor vrouwelijke migranten de armoede- en uitsluitingspercentages hoger liggen als gevolg van belemmeringen bij de toegang tot werkgelegenheid, erkenning van kwalificaties en kinderopvang^{1 quater.};

^{1 bis.} Fundamental Rights Agency, 'Roma in 10 European countries', Publications Office of the European Union, 2022, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-roma-survey-2021-main-results2_en.pdf.

^{1 ter.} Fundamental Rights Agency, 'Being Muslim in the EU', Publications Office of the European Union, 2024, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2024-being-muslim-in-the-eu_en.pdf.

^{1 quater.} Eurostat, Statistics Explained, 'Migrant integration statistics - at risk of poverty and social exclusion', Data extracted in 26 September 2024, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migrant_integration_statistics_-_at_risk_of_poverty_and_social_exclusion.

Amendment 18

Ontwerpresolutie

Overweging A quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A quater. overwegende dat er een sterke correlatie bestaat tussen armoede onder vrouwen en kinderarmoede; overwegende dat in 2024 over de hele EU genomen het percentage van de bevolking dat met armoede of sociale uitsluiting werd bedreigd (24,2 % van de bevolking jonger dan 18 jaar)^{1 bis.} en het percentage ernstige materiële en sociale deprivatie (7,9 % van de bevolking jonger dan 18 jaar)^{1 ter.} het hoogst waren bij kinderen; overwegende dat in 2024 in de EU 26,1 % van de mensen jonger dan 18 jaar zichzelf als arm beschouwde^{1 quater.}; overwegende dat een op de vier kinderen in de EU met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd^{1 quinquies.}; overwegende dat in 2024 in de EU 8 % van de kinderen jonger dan 17 jaar in een huishouden leefde waar sprake was van werkloosheid^{1 sexies.}; overwegende dat het versterken van de economische positie van moeders een direct en blijvend positief effect heeft op het welzijn van kinderen en van essentieel belang is om intergenerationele cycli van armoede te doorbreken en gelijke kansen voor kinderen te waarborgen;

*1 bis. Eurostat, Data Browser, ‘Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex’,
<https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/1136c1ef-3d9f-4fda-82fb-cf7423eac65e?lang=en&&page=time:2024>.*

*1 ter. Eurostat, Data Browser, ‘Severe material and social deprivation rate by age and sex’,
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_mdsd11__custom_17284216/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=a3bbdd78-6da8-43f5-8b3b-b2eb4a3ddadc&&page=time:2024.*

*1 quater. Eurostat, Data Browser, ‘Subjective poverty by age and sex’,
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_sbjp01__custom_17284300/bookmark/table?lang=en&&bookmarkId=a2e1c6ea-e1ca-43ca-a78c-5bb0645fdd77&&page=time:2024.*

*1 quinquies. Eurostat, Data Browser, ‘Persons at risk of poverty or social exclusion by age and sex’,
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps01n__custom_17501965/default/table?lang=en.*

*1 sexies. Eurostat, Statistics Explained, ‘Household composition statistics’,
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Household_composition_statistics#Data_sources.*

Amendment 19

Ontwerpresolutie Overweging A quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A quinquies. overwegende dat eenoudergezinnen meer risico op armoede en sociale uitsluiting lopen en dat bij deze gezinnen de kans groter is dat armoede gedurende meerdere generaties in stand

blijft; overwegende dat ongeveer een op de zes kinderen in de EU (17 %) ^{1 bis.} opgroeit in eenoudergezinnen; overwegende dat in de meeste eenoudergezinnen een vrouw aan het hoofd staat ^{1 ter.}; overwegende dat eenoudergezinnen, met name die met een vrouw aan het hoofd, een onevenredig armoederisico lopen (meer dan 32 %), tegenover slechts 11,2 % onder tweeoudergezinnen ^{1 quater.}; overwegende dat armoede een van de factoren is die eraan bijdragen dat gezinnen in de EU uiteenvallen; overwegende dat bijna 20 miljoen kinderen (een op de vier), in de EU risico lopen op armoede of sociale uitsluiting ^{1 quinquies.}, en overwegende dat de huidige trend niet zal leiden tot het behalen van de doelstelling om het aantal kinderen in armoede tegen 2030 met ten minste 5 miljoen te verminderen ^{1 sexes.}; overwegende dat kinderarmoede een van de meest dringende en moeilijkst uit te roeien vormen van armoede is, met langdurige gevolgen voor de ontwikkeling en kansen in het leven van kinderen en voor de toekomst van onze samenlevingen; overwegende dat er aanzienlijke verschillen blijken te bestaan onder kinderen met een etnische of migratieachtergrond en kinderen met een handicap ^{1 septies.}; overwegende dat het krijgen van kinderen het risico op armoede voor alleenstaande volwassenen verder vergroot, een risico dat vrouwen onevenredig treft, aangezien zij het vaakst verantwoordelijk zijn voor de zorg voor het kind en bijna twee keer zo vaak dan alleenstaande vaders geen werk hebben, terwijl meer dan een derde van de alleenstaande moeders met een baan slechts deeltijds werkt ^{1 octies.}; overwegende dat het helpen van moeders om meer te verdienen en financiële stabiliteit te bewerkstelligen een krachtige en doeltreffende hefboomwerking heeft op het terugdringen van kinderarmoede; overwegende dat sommige gemeenten in de lidstaten de specifieke uitdagingen

waarmee alleenstaande moeders worden geconfronteerd erkennen en hiervoor gericht beleid en ondersteunende maatregelen hebben ingevoerd;

^{1 bis.} Eurostat, ‘Young people – family and society’;

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Young_people_-_family_and_society.

^{1 ter.} Eurostat, Statistics Explained, ‘Household composition statistics’, accessed 23 June 2025,

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Household_composition_statistics#Data_sources.

^{1 quater.} Eurostat, At-risk-of-poverty rate by poverty threshold and household type, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_li03/default/table?lang=en.

^{1 quinquies.} Eurostat, Statistics Explained, ‘Children at risk of poverty or social exclusion’,

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Children_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion.

^{1 sexes.} Commission communication of 4 March 2021 entitled ‘The European Pillar of Social Rights Action Plan’ (COM(2021)0102).

^{1 septies.} UNICEF, ‘Child Poverty Policy Brief’, 2024,

<https://www.unicef.org/eu/documents/policy-brief-child-poverty>.

^{1 octies.} Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE), Beijing + 25: the fifth review of the implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States,

https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/20190441_mh0119039enn_pdf.pdf.

Ontwerpresolutie
Overweging A sexes (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A sexes. overwegende dat er een sterke correlatie bestaat tussen armoede en gendergerelateerd geweld en overwegende dat armoede de gevolgen van gendergerelateerd geweld verergert, met name voor vrouwen in gemarginaliseerde situaties, zoals lhbtq+-personen; overwegende dat vrouwen die in armoede leven een groter risico lopen op geweld, met inbegrip van intiem partnergeweld en huiselijk geweld, als gevolg van factoren zoals financiële afhankelijkheid, onzekere huisvesting en beperkte toegang tot ondersteunende diensten^{1 bis}; overwegende dat in de EU27 30,7 % van de vrouwen tijdens hun leven te maken krijgt met fysiek geweld of bedreigingen en/of seksueel geweld, ongeacht het soort dader^{1 ter}; overwegende dat armoede het risico vergroot dat vrouwen het slachtoffer van mensenhandel en seksuele uitbuiting worden;

^{1 bis}. *EIGE*,
<https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/financial-independence-and-gender-equality.pdf>.

^{1 ter}. *EIGE*, 'Gender-based violence survey',
https://eige.europa.eu/newsroom/eu-gender-based-violence-survey?language_content_entity=en.

Amendment 21

Ontwerpresolutie
Overweging A septies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A septies. overwegende dat dakloze vrouwen vaak onzichtbaar zijn in de statistieken en dat het traject dat zij afleggen voordat zij dakloos worden gendergerelateerd is; overwegende dat bij normatieve definities van dakloosheid vaak geen rekening wordt gehouden met de realiteit waarmee vrouwen worden geconfronteerd, die anders is dan die van mannen, aangezien zij minder geneigd zijn op straat te leven en eerder hun toevlucht zoeken tot informele of tijdelijke huisvestingssituaties waarbij zij risico lopen op gendergerelateerd geweld en verlies van ouderlijk gezag over hun kinderen; overwegende dat lhbtq+-personen, met name transgenders en daklozen, een verhoogd risico op armoede en sociale uitsluiting lopen als gevolg van structurele discriminatie op het gebied van werkgelegenheid, huisvesting, gezondheidszorg en toegang tot socialebeschermingsstelsels;

Amendment 22

Ontwerpresolutie

Overweging A octies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A octies. overwegende dat onbetaalde en onderbetaalde zorgtaken, die onevenredig vaak door vrouwen worden verricht, nog steeds een belangrijke oorzaak zijn van genderongelijkheid op het gebied van inkomen, loopbaanontwikkeling en pensioenen, hetgeen resulteert in een lager inkomenstotaal aan het einde van het werkzame leven en een aanzienlijke genderkloof op het gebied van pensioenen; overwegende dat vrouwen over het algemeen langer leven en daardoor vaker langdurige zorg nodig hebben naarmate zij ouder worden^{1 bis}; overwegende dat de meerderheid van de werknemers in de langdurige zorg ook

vrouwen zijn, waaronder veel migranten^{1 ter.}; overwegende dat de lonen in de sector langdurige zorg en andere sociale diensten in 2021 21 % onder het gemiddelde loon lagen^{1 quater.}; overwegende dat gendergerelateerde horizontale segregatie op de arbeidsmarkt bijdraagt tot hardnekkige loonongelijkheid;

^{1 bis.} United Nations Department of Economic and Social Affairs (UNDESA), ‘The growing need for long-term care’, https://www.un.org/esa/socdev/ageing/documents/un-ageing_briefing-paper_Long-term-care.pdf.

^{1 ter.} EIGE, ‘Gender inequalities in care and consequences for the labour market’, Publications Office of the European Union, 2021, https://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/20204948_mh0220888enn_pdf.pdf.

^{1 quater.} Eurofound, ‘Wages in long-term care and other social services 21 % below average’, 2021, <https://www.eurofound.europa.eu/en/resources/article/2021/wages-long-term-care-and-other-social-services-21-below-average>.

Amendment 23

Ontwerpresolutie
Overweging A nonies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A nonies. overwegende dat economische inactiviteit en werkloosheid het risico op armoede en sociale uitsluiting voor zowel vrouwen als mannen aanzienlijk vergroten; overwegende dat in 2024 de arbeidsparticipatiekloof tussen mannen en vrouwen in de EU 10,0 procentpunten

bedroeg, wat betekent dat bij mannen in de werkende leeftijd het aandeel personen met een baan 10,0 procentpunten hoger lag dan bij vrouwen^{1 bis}; overwegende dat de arbeidsparticipatie van Roma-vrouwen nog lager is, namelijk 28 %^{1 ter}; overwegende dat de loonkloof tussen mannen en vrouwen in de EU in 2023 12 % bedroeg^{1 quater}. en dat vrouwen onevenredig sterk vertegenwoordigd zijn in laagbetaalde, onzekere banen en in flexibele vormen van werk, met atypische en flexibele arbeidsovereenkomsten (deeltijdwerk, tijdelijk werk enz.); overwegende dat in sectoren waar vrouwen de overgrote meerderheid vormen werk van essentieel belang en van hoge sociaal-economische waarde wordt verricht, maar dat de banen in deze sectoren vaak ondergewaardeerd worden en minder goed betaald werden dan in sectoren waar mannen de meerderheid vormen; overwegende dat het dringend noodzakelijk is te herbeoordelen of de lonen in sectoren waar vrouwen de meerderheid vormen adequaat zijn op grond van de sociaal-economische waarde van deze sectoren en vooruitgang te boeken op het vlak van minimumlonen, minimuminkomen en loontransparantie in EU-regelgeving; overwegende dat vrouwen te maken krijgen met zwangerschaps- en moederschapsdiscriminatie en soms vervroegd de arbeidsmarkt moeten verlaten vanwege zorgtaken en de effecten die aan de menopauze gerelateerde aandoeningen hebben op hun gezondheid of sociale omstandigheden; overwegende dat slechts 20,7 % van de vrouwen met een handicap een voltijdsbaan heeft^{1 quinquies}; overwegende dat voor transvrouwen de kans dat zij werkloos zijn bijna drie keer zo hoog is als voor de bevolking als geheel^{1 sexes}; overwegende dat vrouwelijke migranten, waaronder vluchtelingen, te maken hebben met meerdere vormen van discriminatie op het vlak van formele werkgelegenheid en

huisvesting; overwegende dat het bestaan van een hardnekkige loonkloof tussen mannen en vrouwen bijdraagt tot levenslange economische ongelijkheid, met inbegrip van verschillen in pensioenen en een groter risico op armoede onder oudere vrouwen, waardoor het concurrentievermogen in de EU wordt belemmerd; overwegende dat deze loonkloof wordt veroorzaakt door factoren zoals gendersegregatie op de arbeidsmarkt, verschillen op het gebied van het aantal uren dat gewerkt wordt en ongelijke vertegenwoordiging in hogere functies, en dat de combinatie van deze factoren de economische onafhankelijkheid en sociale zekerheid van vrouwen belemmert; overwegende dat het aanpakken van de loonkloof tussen mannen en vrouwen van essentieel belang is om eerlijke arbeidsmarkten tot stand te brengen en gendergerelateerde armoede in alle leeftijdsgroepen terug te dringen; overwegende dat vrouwen in de EU in 2024 gemiddeld 26,1 % minder pensioen ontvingen dan mannen, en dat 5,3 % van de vrouwen helemaal geen pensioen ontvingen^{1 septies.}; overwegende dat dit het gevolg is van de onevenwichtigheden die worden veroorzaakt door aanhoudende ongelijkheden gedurende de gehele levensloop; overwegende dat vrouwen door deze pensioenkloof vaker onder de armoedegrens terechtkomen naarmate zij ouder worden, waarbij niet vergeten mag worden dat de levensverwachting van vrouwen hoger is dan die van mannen, waardoor de gevolgen van armoede en sociale uitsluiting nog groter zijn; overwegende dat inkomensongelijkheid overal in de EU een groot probleem vormt; overwegende dat, ondanks de algemene economische groei, met name degenen met de hoogste lonen hun inkomen hebben zien stijgen, terwijl voor huishoudens met een laag en middeninkomen de verbeteringen slechts gering waren; overwegende dat de ginicoëfficiënt voor het gestandaardiseerd

besteedbaar inkomen in de EU in 2023 29,6 % bedroeg, hetgeen wijst op aanhoudende verschillen in inkomensverdeling^{1 octies.}; overwegende dat de armoedekloof tussen vrouwen en mannen naar verwachting tegen 2030 zal toenemen, aangezien vrouwen nog steeds de meerderheid zullen uitmaken onder de allerarmsten in de wereld en de kloof mogelijk verder zal groeien naarmate de digitalisering op onze arbeidsmarkten toeneemt wanneer we bedenken dat er in het onderwijs sprake is van een genderkloof op het gebied van wetenschap, technologie, engineering en wiskunde en gezien de huidige kloof in bepaalde arbeidssectoren, zoals defensie en lucht- en ruimtevaart, informatie- en communicatietechnologie en energie;

^{1 bis.} Eurostat, Statistics Explained, 'Gender statistics', accessed 23 June 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_statistics.

^{1 ter.} Fundamental Rights Agency, 'Roma in 10 European countries', 2022, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-roma-survey-2021-main-results2_en.pdf.

^{1 quater.} Eurostat, Statistics Explained, 'Gender pay gap statistics', Data extracted in March 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics.

^{1 quinquies.} European Disability Forum, '2023 EU Gender Equality Index: Women with disabilities still left behind', 2023, <https://www.edf-feph.org/2023-eu-gender-equality-index-women-with-disabilities-still-left-behind/#:~:text=22%25%20of%20women%20with%20disabilities,15%25%20of%20men%20without%20disabilities>.

1 sexes. European Commission, Directorate for Justice and Consumers, 'Legal gender recognition in the EU', Publications Office of the European Union, 2020, https://commission.europa.eu/system/files/2020-09/legal_gender_recognition_in_the_eu_the_journeys_of_trans_people_towards_full_equality_sept_en.pdf.

1 septies. European Commission, Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion and Social Protection Committee, 'The 2024 pension adequacy report', Publications Office of the European Union, 2024, https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/pension-adequacy-report-current-and-future-income-adequacy-old-age-eu_en.

1 octies. Eurostat, Data Browser, 'Living conditions in Europe – income distribution and income inequality', https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_income_distribution_and_income_inequality.

Amendment 24

Ontwerpresolutie Overweging A decies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A decies. overwegende dat vrouwen in de EU in 2024 gemiddeld 26,1 % minder pensioen ontvingen dan mannen, en dat 5,3 % van de vrouwen helemaal geen pensioen ontving^{1 bis}; overwegende dat dit het gevolg is van de onevenwichtigheden die worden veroorzaakt door aanhoudende ongelijkheden gedurende de gehele levensloop; overwegende dat vrouwen door deze pensioenkloof vaker onder de armoedegrens terechtkomen naarmate zij

ouder worden, waarbij niet vergeten mag worden dat de levensverwachting van vrouwen hoger is dan die van mannen, waardoor de gevolgen van armoede en sociale uitsluiting nog groter zijn; overwegende dat een betere arbeidsintegratie in alle fasen van het leven van een persoon ertoe zal bijdragen dat de genderkloof op het gebied van pensioenen steeds kleiner wordt;

1 bis. Europese Commissie, Directoraat-generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie en Comité voor sociale bescherming, “The 2024 pension adequacy report”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2024.

Amendment 25

Ontwerpresolutie Overweging A undecies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A undecies. overwegende dat “tijdarmoede” moet worden opgevat als het ontbreken van beschikbare tijd na aftrek van de tijd die nodig is voor betaald werk en onbetaald werk (waaronder zorgtaken), studie of andere basisbehoeften van het leven, zoals geestelijke en lichamelijke zelfzorg; overwegende dat vrouwen als gevolg van tijdarmoede niet de nodige tijd of autonomie hebben om zich te verzekeren van fatsoenlijke arbeidsomstandigheden, financiële autonomie, opleiding of toegang tot de basismiddelen en minimale diensten die nodig zijn om te kunnen rekenen op een gezond leven en in staat te zijn ten volle te participeren in hun gemeenschap en samenleving; overwegende dat tijdarmoede de kansen van vrouwen beperkt om langdurig voltijds te werken, waardoor zij minder kunnen verdienen, vaker op laagbetaalde

of deeltijdse banen aangewezen zijn, minder tot hun pensioen bijdragen en op latere leeftijd financieel afhankelijker zijn; overwegende dat deze overlappende nadelen aantonen dat gendergelijkheid dringend moet worden gekoppeld aan inkomenszekerheid en alomvattende hervormingen van het zorgbeleid; overwegende dat het aanpakken van tijdarmoede een fundamentele heroverweging vereist van de manier waarop zorg en huishoudelijk werk in de samenleving worden georganiseerd, gewaardeerd en verdeeld; overwegende dat het zorgrecht dringend aan economische rechtvaardigheid moet worden gekoppeld en dat de systemen die arbeid als handelswaar beschouwen en tegelijkertijd waarde onttelen aan het onbetaalde en onzichtbare werk dat voornamelijk door vrouwen wordt verricht, moeten worden aangevochten;

Amendment 26

Ontwerpresolutie

Overweging A duodecies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A duodecies. overwegende dat vrouwen oververtegenwoordigd zijn onder mensen die in energiearmoede verkeren, meer afhankelijk zijn van natuurlijke hulpbronnen en minder activa of middelen hebben om zich aan te passen aan de effecten van klimaatverandering; overwegende dat de energiecrises en de stijgende kosten van levensonderhoud, met name wat huisvesting betreft, vrouwen minder financiële armslag geven om een autonoom bestaan op te bouwen, waardoor het voor vrouwen zonder inkomen of met een laag inkomen moeilijker wordt om aan huiselijk geweld te ontsnappen;

Amendment 27

Ontwerpresolutie

Overweging A terdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A terdecies. overwegende dat menstruatiearmoede, oftewel het gebrek aan adequate toegang tot menstruatiehygiëneproducten en -voorzieningen, naar schatting 10 % van de menstruerende bevolking in de EU treft, met name gemarginaliseerde en kwetsbare groepen onevenredig raakt en hun deelname aan het sociale leven, het onderwijs en de arbeidsmarkt beperkt; overwegende dat menstruatiearmoede een hardnekkige belemmering blijft voor gendergelijkheid in de EU, waarbij vrouwen en meisjes met een laag inkomen vaak gedwongen zijn te kiezen tussen menstruatieproducten en andere basisbehoeften;

Amendment 28

Ontwerpresolutie

Overweging A quaterdecies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A quaterdecies. overwegende dat mensen van Afrikaanse afkomst een groter risico lopen op armoede, sociale uitsluiting en energiearmoede dan de algemene bevolking in de EU; overwegende dat 33 % van de mensen van Afrikaanse afkomst moeite heeft om rond te komen; overwegende dat een op de vier mensen van Afrikaanse afkomst op grond van hun ras of etnische afkomst als huurder wordt geweigerd; overwegende dat 45 % van de mensen van Afrikaanse afkomst in overvolle woningen woont^{1 bis};

¹ bis. *Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, “Being Black in the EU”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2024, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2023-being-black_in_the_eu_en.pdf.*

Amendment 29

Ontwerpresolutie Overweging A quindecies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A quindecies. overwegende dat er in de EU een arbeidsparticipatiekloof van 24 procentpunten bestaat tussen personen met en zonder handicap, en een nog grotere kloof voor vrouwen en jongeren met een handicap¹ bis.;

¹ bis. *Europees Gehandicaptenforum, “EDF 7th Human Rights Report. The Right to work: The employment situation of persons with disabilities in Europe”, 2023, <https://www.edf-feph.org/publications/human-rights-report-2023-the-right-to-work/>.*

Amendment 30

Ontwerpresolutie Paragraaf 1 – punt d

Ontwerpresolutie

Amendement

d) een omvattende en integrale benadering van het beleid en de maatregelen voor armoedebestrijding en de doelstelling van de uitbanning van armoede als transversaal criterium in het sectoraal beleid;

d) een omvattende en integrale benadering van het beleid en de maatregelen voor armoedebestrijding en de doelstelling van de uitbanning van armoede als transversaal criterium in het sectoraal beleid, **waarbij met name rekening wordt gehouden met de EU-beleidsterreinen gelijkheid, inclusie en sociaal beleid**;

Amendment 31

Ontwerpresolutie Paragraaf 1 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

1 bis. verzoekt de Commissie een genderresponsieve strategie te ontwikkelen waarin begrip wordt opgebracht voor de genderdimensies van armoede, sterk de nadruk ligt op structurele armoede, die met name vrouwen en meisjes treft, en een intersectionele benadering wordt gehanteerd die met name is toegespitst op eenoudergezinnen (met meestal een vrouw aan het hoofd), moeders met een laag inkomen, vrouwen met een handicap, vrouwen uit gemarginaliseerde raciale, etnische en sociaal-economische groepen, waaronder Roma-vrouwen, migrantenvrouwen en oudere vrouwen, slachtoffers van gendergerelateerd geweld en lhbtq+-personen;

Amendment 32

Ontwerpresolutie Paragraaf 1 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

1 ter. wijst erop dat het meest duurzame beleid voor armoedebestrijding er een is dat in de eerste plaats voorkomt dat armoede ontstaat; onderstreept dat de armoedebestrijdingsstrategie de diepere oorzaken van armoede onder vrouwen moet aanpakken en structurele veranderingen moet teweegbrengen voor vrouwen en mensen die het meeste risico lopen, waarbij de nadruk moet liggen op sociale investeringen in toegankelijke en hoogwaardige gezondheidszorg, kinderopvang, inclusief onderwijs, fatsoenlijke en betaalbare huisvesting, adequate socialebeschermingsstelsels en

gerichte maatregelen om het onbenut laten van uitkeringen aan te pakken; verzoekt de Commissie met klem de gendergerelateerde en intersectionele risico's van armoede, met inbegrip van armoede onder werkenden en pensioenarmoede, aan te pakken door middel van toereikende minimumlonen, een minimuminkomen, sociale bescherming en collectieve onderhandelingen; verzoekt de lidstaten en de Commissie het potentieel van basisinkomensregelingen verder te onderzoeken als onderdeel van bredere armoedebestrijdingsstrategieën waarin rekening wordt gehouden met de specifieke sociaal-economische kwetsbaarheden van vrouwen, en ervoor te zorgen dat de EU-kaders en de instrumenten voor gegevensverzameling (bv. Eurostat, nationale bureaus voor de statistiek) genderspecten van armoede en de onderliggende oorzaken daarvan beter in kaart brengen;

Amendment 33

Ontwerpresolutie Paragraaf 1 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

1 quater. verzoekt de Commissie de structurele verbanden tussen armoede en gendergerelateerd geweld te erkennen en gendergerelateerd geweld aan te pakken als een belangrijke strategie voor het uitbannen van armoede, en dan met name armoede onder vrouwen en kinderen, waarbij wordt erkend dat het uitbannen van alle vormen van geweld van essentieel belang is voor de mogelijkheid voor vrouwen om ten volle deel te nemen aan hun gemeenschappen en de economie, toegang te krijgen tot onderwijs, werkgelegenheid en sociale diensten, en zo financiële onafhankelijkheid te bereiken; dringt er bij de Commissie en de

lidstaten op aan overheidsinvesteringen in beleid ter bestrijding van gendergerelateerd geweld te stimuleren; is ingenomen met de ratificatie van het Verdrag van Istanbul door de EU en dringt er bij Bulgarije, Hongarije, Litouwen, Slowakije en Tsjechië op aan hun ratificatieprocessen onverwijld af te ronden; verzoekt de Commissie te zorgen voor een doeltreffende uitvoering van de richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, door te waarborgen dat vrouwen die met armoede en andere vormen van geweld kampen adequate en onvoorwaardelijke toegang hebben tot opvangcentra, diensten voor ondersteuning van overlevenden van geweld, rechtsbijstand en sociale bijstand, ongeacht hun verblijfs- of migratiestatus;

Amendment 34

Ontwerpresolutie Paragraaf 3

Ontwerpresolutie

3. verzoekt de Commissie en de lidstaten beleid te voeren om arbeidsrechten te beschermen en te stimuleren en de arbeidskwaliteit te verhogen, onder meer met stabiele arbeidsverhoudingen, eerlijke lonen, fatsoenlijke en veilige arbeidsomstandigheden en toegang tot sociale bescherming;

Amendement

3. verzoekt de Commissie en de lidstaten beleid te voeren om arbeidsrechten te beschermen en te stimuleren en de arbeidskwaliteit te verhogen, ***met bijzondere aandacht voor vrouwen op de arbeidsmarkt***, onder meer met stabiele arbeidsverhoudingen ***en*** eerlijke ***en transparante*** lonen ***in alle sectoren – met inbegrip van door vrouwen gedomineerde sectoren zoals de sociale, zorg-, gezondheids- en onderwijssector – teneinde gelijk loon voor gelijkwaardige arbeid***, fatsoenlijke en veilige arbeidsomstandigheden en toegang tot sociale bescherming ***te waarborgen***; ***verzoekt de Commissie en de lidstaten zich met name te richten op het verkleinen van de arbeidsparticipatiekloof tussen mannen en vrouwen, de loon- en pensioenkloof en armoede onder werkende vrouwen door te voorzien in flexibele werkregelingen en***

toegankelijke en betaalbare zorgdiensten om de toegang van vrouwen tot hoogwaardige banen te vergemakkelijken; dringt er bij de Commissie op aan opdracht te geven tot de invoering van werkplekbeleid ter ondersteuning van de menstruele gezondheid – met inbegrip van de mogelijkheid van menstruatieverlof, en voorzieningen voor werkneemsters met specifieke vrouwenkwalen, zoals de menopauze, migraine en endometriose – en betaald verlof voor regelmatige borstkankerscreening, teneinde de gezondheid en het welzijn van vrouwen in alle levensfasen te bevorderen;

Amendment 35

Ontwerpresolutie Paragraaf 3 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

3 bis. wijst erop dat armoede nog steeds wordt gemeten aan de hand van het totale inkomen van een huishouden, ook al verdienen niet alle leden van het huishouden evenveel of worden de middelen niet gelijk verdeeld; dringt aan op geïndividualiseerde rechten en berekeningen aan de hand van het individuele inkomen om de werkelijke omvang van armoede onder vrouwen te bestrijden, en pleit ervoor om tijdarmoede als maatstaf op te nemen;

Amendment 36

Ontwerpresolutie Paragraaf 3 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

3 ter. benadrukt hoe belangrijk het is kansen op (zelfstandig) ondernemerschap voor vrouwen te ondersteunen, met name in plattelandsgebieden, op eilanden en in

andere geografisch afgelegen gebieden, als middel om betere economische inclusie en gendergelijkheid te bewerkstelligen, armoede te bestrijden, lokale werkgelegenheid te scheppen en inclusieve economische ontwikkeling te bevorderen; verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor gerichte steun voor vrouwelijke ondernemers door middel van betere toegang tot financiering, bedrijfsopleidingen, digitale hulpmiddelen en markten; verzoekt de Commissie beleid te ontwikkelen dat de toegang van vrouwen tot hoogwaardige banen en ondernemerstrajecten vergemakkelijkt door bedrijven te stimuleren vrouwen, met name alleenstaande moeders, in dienst te nemen en te bevorderen, en flexibele werkregelingen aan te bieden;

Amendment 37

Ontwerpresolutie Paragraaf 3 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

3 quater. verzoekt de Commissie onderwijs, opleiding en een leven lang leren in de strategie voor armoedebestrijding te integreren, met bijzondere aandacht voor inclusief onderwijs en de re-integratie van voortijdige schoolverlaters; beveelt aan programma's voor digitale geletterdheid en mediawijsheid uit te breiden en in tweedekansonderwijs te investeren; benadrukt dat de strategie voor armoedebestrijding aan inclusieve onderwijs-, bij- en omscholingsprogramma's alsook aan maatschappelijke betrokkenheid moet worden gekoppeld, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen, vrouwen en meisjes, langdurig werklozen, alleenstaande ouders en voortijdige schoolverlaters; verzoekt de Commissie en

de lidstaten de digitale kloof voor vrouwen en meisjes in armoede te overbruggen door te zorgen voor betaalbare internettoegang, opleiding in digitale vaardigheden en toegang tot onlineoverheidsdiensten, met bijzondere aandacht voor plattelands- en gemarginaliseerde gemeenschappen;

Amendment 38

Ontwerpresolutie Paragraaf 5 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

5 bis. benadrukt dat de klimaatverandering onevenredig grote gevolgen heeft voor mensen die in armoede leven, waardoor zij kwetsbaarder worden voor gezondheidsproblemen, energiearmoede, onzekere huisvesting en gedwongen ontheemding; wijst erop dat er dringend genderresponsieve klimaatactie nodig is om te voorkomen dat vrouwen en meisjes dieper in armoede vervallen; verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat strategieën voor aanpassing aan de klimaatverandering en rampenrisicovermindering en andere activiteiten om rampenparaatheid te integreren inclusief zijn en rekening houden met de specifieke kwetsbaarheden en capaciteiten van vrouwen en meisjes, onder meer door middel van investeringen in genderresponsief onderwijs, toegang tot gezondheidszorg en economische veerkracht; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de strategie voor armoedebestrijding bijdraagt tot het aanpakken van de onevenredige gevolgen van de klimaatverandering voor mensen die in armoede leven, en hun inclusie in de groene transitie te waarborgen; verzoekt de Commissie te zorgen voor voldoende financiering om klimaatarmoede aan te pakken, met bijzondere aandacht voor energie-

efficiëntie en renovatie van woningen in het meerjarig financieel kader voor de periode na 2027, om ervoor te zorgen dat mensen die in armoede leven voldoende steun krijgen tijdens de groene transitie;

Amendment 39

Ontwerpresolutie Paragraaf 6

Ontwerpresolutie

6. spoort de Commissie en de lidstaten ertoe aan armoede te bestrijden door beleid te voeren waarmee het ondeelbare en universele karakter van politieke, economische, sociale en culturele rechten wordt gewaarborgd;

Amendement

6. spoort de Commissie en de lidstaten ertoe aan armoede te bestrijden door beleid te voeren waarmee het ondeelbare en universele karakter van ***burgerlijke***, politieke, economische, sociale en culturele rechten wordt gewaarborgd; ***verzoekt de lidstaten methoden te ontwikkelen voor de beoordeling van structurele of systemische belemmeringen voor het overwinnen van armoede en sociale uitsluiting en voor volledige deelname aan de samenleving, of deze belemmeringen nu te vinden zijn in hun rechtsstelsels of overheidsbeleid dan wel in de uitvoering ervan op territoriaal niveau;***

Amendment 40

Ontwerpresolutie Paragraaf 7

Ontwerpresolutie

7. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan de overheidsinvesteringen in beleid waarmee universele, ***gratis*** en hoogwaardige openbardienstverlening wordt gewaarborgd, aanzienlijk op te trekken, aangezien deze helpt de armoedecyclus te doorbreken, met name op het gebied van ***onderwijs***, gezondheidszorg, sociale bescherming, ***de*** universele toegang tot fatsoenlijke huisvesting, water en sanitaire

Amendement

7. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan de overheidsinvesteringen in beleid waarmee universele, ***betalbare*** en hoogwaardige openbardienstverlening wordt gewaarborgd, aanzienlijk op te trekken, aangezien deze helpt de armoedecyclus te doorbreken ***en de genderkloof te verkleinen***, met name op het gebied van ***voor- en vroegschoolse educatie met gepersonaliseerde educatieve steunplannen voor jonge ouders (met***

voorzieningen, energie, vervoer, *culturele* activiteiten en *vrijtijdsbestedingen*;

name moeders), hoogwaardige, toegankelijke en betaalbare kinderopvang en langdurige zorg (vooral voor personen met een handicap), gezondheidszorg (met inbegrip van gratis geneesmiddelen voor kinderen, betaalbare tandheelkundige zorg, toegankelijke ondersteuning op het gebied van geestelijke gezondheid en toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, waaronder toegang tot voorlichtingsdiensten op het gebied van gezinsplanning, betaalbare moderne anticonceptiemiddelen en veilige en legale abortuszorg), sociale bescherming en universele toegang tot fatsoenlijke en betaalbare huisvesting, water en sanitaire voorzieningen, energie, vervoer, recreatieve en sociale activiteiten, en digitale toegang om werken op afstand te vergemakkelijken, bijvoorbeeld voor vrouwen met zorgtaken; verzoekt de lidstaten voldoende middelen te investeren in voor- en vroegschoolse educatie en opvang en ervoor te zorgen dat nationale onderwijsstelsels gendergelijk onderwijs van hoge kwaliteit bieden teneinde onderwijsarmoede aan te pakken, die vaak van invloed is op de mogelijkheden van vrouwen en hun vermogen om hun sociaal welzijn en economische onafhankelijkheid te verbeteren, onder meer door middel van geletterdheid op financieel en bancair gebied; roept ertoe op nieuwe inspanningen te leveren om de arbeidsparticipatiekloof tussen mannen en vrouwen en de genderkloof op het gebied van pensioenen sneller te dichten en meer te investeren in openbare diensten en sociale infrastructuur, die essentieel zijn voor zowel gezinssteun als de economische onafhankelijkheid van vrouwen, en dringt aan op een verbintenis om toe te werken naar zorgmaatschappijen;

Amendment 41

Ontwerpresolutie

PE774.256v03-00

70/98

RR\1334656NL.docx

Paragraaf 7 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

7 bis. *beveelt aan dat de lidstaten voor de verlening van essentiële, betaalbare en inclusieve diensten voor iedereen zorgen, met bijzondere aandacht voor de bescherming en de behoeften van vrouwen en kwetsbare groepen;*

Amendment 42

Ontwerpresolutie

Paragraaf 7 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

7 ter. *benadrukt dat de gezondheidszorgstelsels moeten worden versterkt en toegankelijk, betaalbaar en inclusief moeten worden gemaakt, rekening houdend met de specifieke gezondheidsbehoeften van vrouwen; verzoekt de Commissie en de lidstaten te waarborgen dat alle jongeren (met name meisjes en lhbtq+-jongeren en vooral jongeren in plattelandsgebieden, jongeren met een laag inkomen of om andere redenen gemarginaliseerde jongeren) toegang hebben tot jeugdvriendelijke diensten en informatie op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) (met inbegrip van op de leeftijd afgestemde uitgebreide voorlichting over seksualiteit en relaties, informatie over gezinsplanning, en adviesdiensten in school- en gemeenschapsgerichte omgevingen), betaalbare anticonceptie en menstruatieproducten en veilige en legale abortuszorg, als onderdeel van een inclusieve en genderbewuste strategie voor armoedebestrijding;*

Amendment 43

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

7 quater. bevestigt nogmaals dat alomvattende SRGR, met inbegrip van toegang tot anticonceptie, prenatale/kraamzorg, veilige abortus, vruchtbaarheidsdiensten en op leeftijd afgestemde seksuele voorlichting, essentiële aspecten zijn van gendergelijkheid en armoedebestrijding; verzoekt de Commissie en de lidstaten om SRGR als kernpijler op te nemen in alle strategieën die gericht zijn op de bestrijding van armoede onder vrouwen en meisjes;

Amendment 44

Ontwerpresolutie
Paragraaf 7 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

7 quinquies. pleit voor de bevordering van zorgverlening in gemeenschapsverband die op inspraak berust, lokaal verankerd is en is opgezet met directe inbreng van mensen die met armoede te kampen hebben, om ervoor te zorgen dat diensten, ruimten en ondersteuningsmechanismen beantwoorden aan de daadwerkelijke behoeften en levensomstandigheden van de mensen voor wie zij bestemd zijn; benadrukt hoe belangrijk het is vrouwen en gemarginaliseerde gemeenschappen te betrekken bij de planning en het ontwerp van dergelijke ruimten, om ervoor te zorgen dat zij veilig en inclusief zijn en op genderspecifieke behoeften inspelen;

Amendment 45

Ontwerpresolutie

Paragraaf 7 sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

7 sexies. *verzoekt de Commissie en de lidstaten iedereen, met name personen in kwetsbare situaties, het recht te waarborgen om naar behoren te worden geïnformeerd over het volledige scala aan openbare diensten en sociale steun waarover zij kunnen beschikken, onder meer op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, werkgelegenheid en bescherming tegen gendergerelateerd geweld; wijst erop dat informatie duidelijk en qua taal en cultuur passend moet zijn en proactief moet worden verspreid;*

Amendment 46

Ontwerpresolutie

Paragraaf 8 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

8 bis. *verzoekt de Commissie iets te doen aan de specifieke uitdagingen en kwetsbaarheden waarmee dakloze vrouwen worden geconfronteerd, in het besef dat dakloze vrouwen dakloosheid vaak anders ervaren dan mannen en zij een groter risico lopen op geweld, aanranding en mensenhandel, alsook op specifieke gezondheidsproblemen in verband met reproductieve gezondheid en hygiëne; beklemtoont dat fatsoenlijke en betaalbare huisvesting een grondrecht is en een voorwaarde om andere grondrechten te kunnen uitoefenen; wijst erop dat de strategie voor armoedebestrijding een specifiek hoofdstuk moet bevatten over de bestrijding van dakloosheid, die moet worden erkend als een van de ernstigste en meest zichtbare vormen van armoede en sociale uitsluiting, met bijzondere aandacht voor de genderdimensie ervan;*

verzoekt de Commissie het Europees platform voor de bestrijding van dakloosheid verder te ontwikkelen door de financiering voor zowel activiteiten als governance te verhogen en de drie werkstromen ervan (monitoring, wederzijds leren en toegang tot EU-middelen) uit te breiden, met bijzondere aandacht voor dakloze vrouwen; verzoekt de Commissie de lidstaten aan te moedigen in nationale dakloosheidsstrategieën genderresponsieve modellen op te nemen waarbij huisvesting op de eerste plaats komt, en daarbij prioriteit te geven aan vrouwen die op de vlucht zijn voor gendergerelateerd geweld, vrouwelijke migranten, vrouwen met een bepaalde etnische herkomst, alleenstaande moeders, vrouwen met een handicap en vrouwen in plattelandsgebieden, alsook lhbtq+-personen, in overeenstemming met het Europees platform voor de bestrijding van dakloosheid; dringt aan op inclusieve toegang tot essentiële diensten, sociale bescherming en huisvesting voor vrouwen in al hun diversiteit, ongeacht hun juridische status; benadrukt dat er cultuurgevoelige en meertalige ondersteunende diensten nodig zijn, met name in stedelijke gebieden en grensregio's; verzoekt de Commissie in het meerjarig financieel kader voor de periode na 2027 EU-middelen (bijvoorbeeld uit het ESF+, het EFRO en InvestEU) beschikbaar te stellen om ernstige materiële ontberingen te bestrijden en betaalbare huisvesting te ondersteunen, met name voor vrouwen die dakloos zijn, als convergentiemaatregel met de Europese zorgstrategie en de Europese kindergarantie;

Amendment 47

**Ontwerpresolutie
Paragraaf 8 ter (nieuw)**

PE774.256v03-00

74/98

RR\1334656NL.docx

8 ter. erkent de kwetsbaarheid van mensen zonder adequate huisvesting, overlevenden van mensenhandel en drugsgebruikers, die vaak te kampen hebben met diverse, elkaar overlappende vormen van discriminatie en uitsluiting, die voortvloeien uit armoede en deze tegelijk versterken; benadrukt dat vrouwen en genderminderheden binnen deze groepen onevenredig worden blootgesteld aan gendergerelateerd geweld, uitbuiting, stigmatisering en belemmeringen bij de toegang tot essentiële diensten, waardoor hun sociaal-economische marginalisering verder wordt vergroot;

Amendment 48**Ontwerpresolutie
Paragraaf 8 quater (nieuw)**

8 quater. verzoekt de Commissie en de lidstaten gerichte, doeltreffende en efficiënte maatregelen te nemen om de belemmeringen voor de toegang tot diensten van algemeen belang in kwetsbare gebieden – met name voor vrouwen en meisjes in al hun diversiteit in plattelandsgebieden en afgelegen gebieden, met inbegrip van ultraperifere gebieden – weg te nemen omdat deze belemmeringen belangrijke oorzaken zijn van armoede en sociale uitsluiting; roept ertoe op in deze gebieden de toegang tot hoogwaardige openbare diensten te waarborgen, onder meer op het gebied van zorg, onderwijs, gezondheidszorg, huisvesting en energie, met bijzondere aandacht voor gebieden die met ontvolking worden bedreigd;

Amendment 49

Ontwerpresolutie Paragraaf 8 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

8 quinquies. *dringt aan op de vaststelling en uitvoering van bindende wettelijke maatregelen ter voorkoming van financiële discriminatie van personen met een ziektegeschiedenis – met inbegrip van voormalige kankerpatiënten en personen met geestelijke gezondheidsproblemen – met bijzondere aandacht voor vrouwen, die vaak te maken hebben met intersectionele sociaal-economische kwetsbaarheid; wijst in dit verband op het belang van het recht op vergetelheid, met name waar het gaat om de toegang tot financiële diensten, zoals verzekeringen en krediet, en tot huisvesting, zonder te worden benadeeld vanwege medische aandoeningen in het verleden, teneinde sociaal-economische re-integratie te waarborgen en het risico op armoede te verminderen; benadrukt dat persoonsgebonden budgetteringsbenaderingen, waarbij personen rechtstreeks financiële middelen ontvangen om deze volgens hun eigen behoeften te besteden, mogelijkheden bieden om hun autonomie en waardigheid te bevorderen en de steun beter af te stemmen bij inspanningen ter bestrijding van armoede;*

Amendment 50

Ontwerpresolutie Paragraaf 9 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

9 bis. *verzoekt alle lidstaten de richtlijn beloningstransparantie snel en volledig ten uitvoer te leggen om essentiële aspecten van de loonkloof tussen mannen*

en vrouwen in sectoren aan te pakken, en bedrijven te verplichten analyses van de loonkloof tussen mannen en vrouwen te publiceren en voorlichtings- en opleidingscampagnes te voeren over onbewuste vooroordelen en stereotypen; verzoekt de Commissie en de lidstaten rekening te houden met regionale verschillen en ervoor te zorgen dat dergelijke maatregelen zijn toegesneden op de specifieke behoeften van regio's waar de genderkloof en de ongelijkheid op de arbeidsmarkt het grootst zijn; verzoekt de Commissie daarnaast het probleem van de structurele onderwaardering van werk in door vrouwen gedomineerde sectoren aan te pakken en te zorgen voor gelijk loon voor gelijkwaardig werk door de waarde van werk in doorgaans door vrouwen gedomineerde sectoren zoals sociale, zorg- en gezondheidsdiensten en onderwijs opnieuw te beoordelen door middel van genderneutrale instrumenten voor functiebeoordeling die worden ontwikkeld en toegepast om een betere en eerlijkere beloningsregeling tot stand te brengen;

Amendment 51

Ontwerpresolutie Paragraaf 9 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

9 ter. roept ertoe op meer inspanningen te leveren om sneller werk te maken van het dichten van de arbeidsparticipatiekloof tussen mannen en vrouwen en de genderkloof op het gebied van pensioenen en om de investeringen in openbare diensten en sociale infrastructuur op te voeren, en is van mening dat gestreefd moet worden naar de verwezenlijking van zorgmaatschappijen;

Amendment 52

Ontwerpresolutie Paragraaf 9 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

9 quater. *verzoekt de Commissie in het kader van de strategie rekening te houden met de specifieke uitdagingen waarmee oudere vrouwen die in armoede leven worden geconfronteerd; verzoekt de Commissie de lidstaten aan te moedigen gerichte maatregelen te ontwikkelen om toereikende pensioenen te waarborgen, waarbij de pensioenen automatisch worden aangepast aan de inflatie;*

Amendment 53

Ontwerpresolutie Paragraaf 10

Ontwerpresolutie

Amendement

10. dringt er bij de lidstaten op aan beleid uit te werken om moederschaps-, vaderschaps- en ouderschapsrechten te versterken en daarbij het evenwicht tussen werk en privéleven te bevorderen, de terugkeer van vrouwen naar de arbeidswereld na hun zwangerschap en moederschapsverlof te vergemakkelijken en te zorgen voor de juiste omstandigheden zodat ze op het werk borstvoeding kunnen geven;

10. *benadrukt dat de meeste onbetaalde zorgtaken nog steeds uitsluitend door vrouwen worden verricht en dat dit negatieve gevolgen heeft voor de genderkloof op het gebied van werk en voor de economische onafhankelijkheid van vrouwen; is van mening dat de complexe oorzaken van armoede onder vrouwen moeten worden aangepakt door vrouwen en mannen aan te moedigen om onbetaalde zorg- en huishoudelijke taken eerlijker te verdelen en door de integratie en re-integratie van vrouwen op de arbeidsmarkt te vergemakkelijken, zodat een maatschappij ontstaat waarin mannen en vrouwen evenveel verdienen en in gelijke mate zorgtaken op zich nemen; dringt er bij de lidstaten op aan beleid uit te werken om moederschaps-, vaderschaps- en ouderschapsrechten te versterken en daarbij het evenwicht tussen werk en privéleven en flexibele arbeidsregelingen, waaronder het recht om*

op afstand te werken, te bevorderen, de terugkeer van vrouwen naar de arbeidswereld na hun zwangerschap en moederschapsverlof te vergemakkelijken, onder meer door hoogwaardige, toegankelijke en betaalbare kinderopvang te bieden, en te zorgen voor de juiste omstandigheden voor het geven van borstvoeding en voor kinderopvang op de werkplek; ***roept de lidstaten op om regelingen voor vaderschapsverlof in te voeren en te bevorderen die algemeen toegankelijk zijn en een adequate vergoeding bieden, onder meer door het wettelijk vaderschapsverlof en de ouderschapsuitkeringen voor vaders te verhogen en niet-overdraagbaar verlof voor vaders of de andere ouder aan te bieden, om zo een echte verdeling van de zorgverantwoordelijkheden te bevorderen, de positie van vrouwen op de arbeidsmarkt te versterken en de andere ouder in staat te stellen een sterke band met zijn of haar kinderen op te bouwen en de nodige vrije tijd te nemen om de ontwikkeling van jonge kinderen en het welzijn van het gezin te ondersteunen, en zo bij te dragen tot het verminderen van de “tijdarmoede” van vrouwen; roept de Commissie en de lidstaten ertoe op toe te zien op de volledige tenuitvoerlegging van de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven;***

Amendment 54

Ontwerpresolutie Paragraaf 10 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

10 bis. dringt er bij de Commissie op aan om in sectoren waar vrouwen de meerderheid vormen, zoals de sociale sector, de gezondheidszorg, de zorg en het onderwijs en de systematische onderwaardering van werk, die tot armoede onder werkenden leidt, tegen te

gaan en om samen met de lidstaten en de sociale partners te werken aan de ontwikkeling van genderneutrale arbeidsevaluatie-instrumenten en criteria die een EU-brede definitie en vergelijking van “de waarde van werk” mogelijk maken, met het oog op een eerlijkere waardering en beloning van werk dat wordt verricht in sectoren waar vrouwen de meerderheid vormen;

Amendment 55

Ontwerpresolutie Paragraaf 10 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

10 ter. verzoekt de Commissie de lidstaten aan te moedigen om eerlijke en doeltreffende nationale stelsels voor vermogensbelasting te ontwikkelen, met als doel de ongelijkheid te verminderen en ervoor te zorgen dat degenen met het grootste vermogen een billijke bijdrage leveren aan de financiering van collectieve goederen; herinnert eraan dat internationale instellingen zoals het Internationaal Monetair Fonds en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling vermogensbelasting hebben aangemerkt als een nuttig instrument om de toenemende ongelijkheid aan te pakken en de overheidsfinanciën te versterken;

Amendment 56

Ontwerpresolutie Paragraaf 10 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

10 quater. verzoekt de Commissie een uitgebreide studie naar de effecten van arbeidstijdverkorting uit te voeren, met onder meer aandacht voor ervaringen met

proefprojecten zoals de vierdaagse werkweek in het Verenigd Koninkrijk, die positieve resultaten heeft opgeleverd voor de gezondheid en het welzijn van werknemers, het evenwicht tussen werk en privéleven en de productiviteit, het succes te erkennen van verschillende landen die arbeidstijdverkorting hebben uitgetoetst en de lidstaten aan te moedigen tot het onderzoeken en ondersteunen van initiatieven die gericht zijn op het verminderen van de arbeidstijd zonder loonverlies, als middel om armoede terug te dringen, de democratie te versterken en hoogwaardige werkgelegenheid, gendergelijkheid en een betere geestelijke en lichamelijke gezondheid te bevorderen;

Amendment 57

Ontwerpresolutie Paragraaf 10 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

10 quinquies. benadrukt de negatieve economische prikkels voor het moederschap waar veel vrouwen in de hele EU mee te maken hebben; dringt aan op alomvattend gezinsbeleid ter ondersteuning van het krijgen van kinderen zonder financiële nadelen op lange termijn, met name met betrekking tot loopbaanonderbrekingen en pensioenkloven;

Amendment 58

Ontwerpresolutie Paragraaf 10 sexes (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

10 sexes. verzoekt de Commissie en de lidstaten een specifiek Europees actieplan voor oudere vrouwen te

ontwikkelen, met inbegrip van maatregelen voor het aanpakken van de genderkloof op het gebied van pensioenen, prioritaire toegang tot sociale zorg en thuiszorg, mogelijkheden voor voortgezette opleiding en regelingen voor deeltijdwerk om de isolatie en armoede onder ouderen te bestrijden;

Amendment 59

Ontwerpresolutie Paragraaf 10 septies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

10 septies. dringt bij de Commissie aan op het ontwikkelen en uitvoeren van een EU-brede strategie voor menstruele gezondheid om menstruatiearmoede te bestrijden; is van mening dat menstruele gezondheid en hygiëne expliciet in beleidsmaatregelen voor volksgezondheid en armoedebestrijding op nationaal en EU-niveau moeten worden geïntegreerd; dringt er bij de Commissie op aan de lidstaten te ondersteunen bij de opnemings van voorlichting over menstruatie en de verstrekking van hygiënische producten in het kader van een holistisch en genderresponsief gezondheids- en sociaal beleid, met name voor vrouwen die met dakloosheid te maken hebben, slachtoffers van gendergerelateerd geweld en vrouwen uit kwetsbare groepen zoals vrouwen met een migratieachtergrond en asielzoekers; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan om de verstrekking van gratis menstruatieproducten verplicht te stellen in openbare scholen en universiteiten, overheidsgebouwen, opvangcentra, openbare instellingen en centra die gemarginaliseerde vrouwen en meisjes ondersteunen, met het oog op de bestrijding van menstruatiearmoede; verzoekt de lidstaten voorts om de btw en andere indirecte belastingen op menstruatieproducten af te schaffen

*overeenkomstig de doelstellingen inzake
gendergelijkheid;*

Amendment 60

Ontwerpresolutie Paragraaf 11

Ontwerpresolutie

11. spoort de lidstaten aan universele toegang tot betaalbare, hoogwaardige maternale, postnatale en pediatrische openbare gezondheidszorg te waarborgen;

Amendement

11. spoort de lidstaten aan universele toegang tot betaalbare, hoogwaardige maternale, postnatale en pediatrische openbare gezondheidszorg te waarborgen, *alsook tot ouderenzorg en zorg voor personen met een handicap, ter vermindering van het aantal vrouwen dat onevenredig veel onbetaalde zorgtaken op zich neemt, wat hun vermogen om deel te nemen aan de arbeidsmarkt en een inkomen te verdienen beperkt;*

Amendment 61

Ontwerpresolutie Paragraaf 11 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

11 bis. verzoekt de Commissie een aanbeveling uit te vaardigen waarin de lidstaten worden aangemoedigd bindende wettelijke maatregelen te nemen om de armoedebestrijding te bevorderen door financiële discriminatie aan te pakken waarmee vrouwen met een ziekteverleden, waaronder overlevenden van kanker en vrouwen met psychische aandoeningen, worden geconfronteerd, op basis van het beginsel van het recht om te worden vergeten, om hun herintreding op de arbeidsmarkt en in de samenleving te waarborgen en hun risico op armoede te verminderen, waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan vrouwen die te maken

*hebben met intersectionele
sociaaleconomische discriminatie;*

Amendment 62

Ontwerpresolutie Paragraaf 13

Ontwerpresolutie

13. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan aandacht te hebben voor de “verborgen verschijnselen” van armoede, de stigmatisering van mensen in armoede en *het onbenut laten van de beschikbare sociale uitkeringen tegen te gaan, en ermee rekening te houden dat ouderen, personen met een handicap, eenoudergezinnen, etnische minderheden en migranten gevoeliger zijn voor armoede en sociale uitsluiting;*

Amendement

13. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan aandacht te hebben voor de “verborgen verschijnselen” van armoede, de stigmatisering van mensen in armoede en *een gendergerichte en intersectionele benadering te hanteren in strategieën ter bestrijding van armoede, waarbij wordt onderkend dat oudere vrouwen, vrouwen met een handicap, eenoudergezinnen, die meestal door vrouwen worden geleid, vrouwen uit raciale en etnische minderheden, migrantenvrouwen, slachtoffers van gendergerelateerd geweld en lhbtqi+-personen groepen zijn die kwetsbaarder zijn voor armoede en sociale uitsluiting dan andere;*

Amendment 63

Ontwerpresolutie Paragraaf 13 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

13 bis. verzoekt de Commissie afzonderlijke streefdoelen vast te stellen om de armoede onder de meest gemarginaliseerde vrouwen terug te dringen, overeenkomstig de Europese pijler van sociale rechten en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen, en de vooruitgang met behulp van intersectionele indicatoren te volgen;

Amendment 64

Ontwerpresolutie
Paragraaf 13 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

13 ter. wijst erop dat armoede onder vrouwen leidt tot armoede onder kinderen en dat het aanpakken daarvan van cruciaal belang is om de intergenerationele armoedecyclus te doorbreken; verzoekt de Commissie en de lidstaten om de invoering of versterking van universele kinderbijslag te bevorderen als een belangrijk instrument voor de terugdringing van kinderarmoede, de ondersteuning van gezinnen en de bevordering van een eerlijkere verdeling van de welvaart, met inachtneming van nationale bevoegdheden en socialebeschermingsstelsels; verzoekt de EU en de lidstaten de ontwikkeling van een specifieke status te overwegen voor eenoudergezinnen, waar onevenredig vaak alleenstaande moeders aan het hoofd staan, die dikwijls zelf nog minderjarig zijn;

Amendment 65

Ontwerpresolutie
Paragraaf 13 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

13 quater. verzoekt de Commissie en de lidstaten prioriteit te geven aan het terugdringen van kinderarmoede, waarbij moet worden opgemerkt dat ongeveer een op de vier kinderen in de EU het risico loopt op armoede of sociale uitsluiting; wijst erop dat kinderarmoede nauw verband houdt met de economische situatie van de moeder, die vaak meer risico loopt op armoede als gevolg van loonverschillen tussen mannen en vrouwen, onzeker werk en onevenredige zorgtaken^{1 bis};

¹ bis. *Eurostat, Statistics Explained, 'Children at risk of poverty or social exclusion'. Gegevens van 7 mei 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Children_at_risk_of_poverty_or_social_exclusion*

Amendment 66

Ontwerpresolutie Paragraaf 13 quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

13 quinquies. wijst op de verantwoordelijkheid van de EU voor het aanpakken en uitbannen van mensenhandel, die een grensoverschrijdende en gendergerelateerde dimensie heeft, omdat vrouwen in armoede onevenredig vaak worden blootgesteld aan het risico van seksuele uitbuiting en arbeidsuitbuiting; wijst erop dat arbeidsuitbuiting kan inhouden dat werknemers buitensporig lange werkdagen moeten maken, in onveilige of ongezonde werkomstandigheden moeten werken en arbeidsrechten zoals ziekteverlof en het recht om zich te organiseren of te staken worden ontnomen, wat onevenredig vaak gevolgen heeft voor vrouwelijke werknemers in op uitvoer gerichte sectoren;

Amendment 67

Ontwerpresolutie Paragraaf 13 sexes (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

13 sexes. benadrukt dat het gebrek aan veilige en legale migratieroutes die momenteel beschikbaar zijn, naast het

steeds strengere migratiebeleid dat bijdraagt aan vesting Europa, een oorzaak is van marginalisering en onzekerheid onder migranten, met name vrouwen en kinderen; verzoekt de Commissie en de lidstaten te zorgen voor veilige en legale migratieroutes en een behoorlijke verlening van sociale diensten aan alle mensen, met inbegrip van vrouwen en kinderen, ongeacht hun migrantenstatus;

Amendment 68

Ontwerpresolutie Paragraaf 14

Ontwerpresolutie

14. beveelt de lidstaten aan de steun voor gezinnen en personen in een kwetsbare situatie op te trekken door middel van sociale diensten voor geestelijke gezondheid en psychosociale ondersteuning;

Amendement

14. beveelt de lidstaten aan de steun voor ***het sociaaleconomische en emotionele welzijn van*** gezinnen, ***met name alleenstaande moeders***, en personen in een kwetsbare situatie op te trekken door middel van sociale diensten voor geestelijke gezondheid en psychosociale ondersteuning ***en het bieden van mogelijkheden voor deelname aan sport, hoogwaardige onderwijs- en opleidingsprogramma's en culturele en recreatieve activiteiten, waarbij ervoor wordt gezorgd dat deze diensten op genderbewuste wijze worden geleverd;***

Amendment 69

Ontwerpresolutie Paragraaf 16 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

16 bis. ziet graag dat op de conferentie uitdrukkelijk aandacht wordt besteedt aan genderdimensies van armoede, waaronder menstruatiearmoede;

Amendment 70

Ontwerpresolutie Paragraaf 17 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

17 bis. roept de Commissie op tot het oprichten van een comité van mensen die in armoede leven, bestaande uit mensen die in armoede leven, met name vrouwen, lhbtqi+-personen en andere gemarginaliseerde personen, dat tot taak heeft bij te dragen aan het ontwerp, de uitvoering en de evaluatie van de strategie; is van mening dat gemeenschappen die rechtstreeks door armoede worden getroffen, in de beste positie verkeren voor het onderbouwen van beleid dat van invloed is op hun dagelijks leven; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de participatie van mensen die in armoede leven zinvol is, onder meer door het verstrekken van passende financiële vergoeding en van de nodige ondersteunende instrumenten zoals vertolking en toegankelijke formaten;

Amendment 71

Ontwerpresolutie Paragraaf 17 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

17 ter. verzoekt de Commissie een speciale werkgroep op te richten bestaande uit mensen die in armoede leven, academici, vertegenwoordigers van Eurostat, het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten, het Europees Instituut voor gendergelijkheid, de bureaus voor de statistiek van de lidstaten, beleidsmakers, maatschappelijke organisaties en beroepsbeoefenaars die essentiële diensten verlenen;

Amendment 72

Ontwerpresolutie Paragraaf 17 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

17 quater. *dringt er bij de Commissie op aan in de strategie een specifiek onderdeel op te nemen waarin de lidstaten worden aangemoedigd tot het intrekken van wetten en administratieve bepalingen die overlevingsactiviteiten in openbare ruimten strafbaar stellen, met inbegrip van wetten die gericht zijn op bedelarij, het op straat leven, informele economische activiteiten en andere vormen van levensonderhoud;*

Amendment 73

Ontwerpresolutie Paragraaf 18 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

18 bis. *verzoekt het Europees Instituut voor gendergelijkheid en het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten EU-breed onderzoek naar de intersectionele aspecten van armoede te verrichten;*

Amendment 74

Ontwerpresolutie Paragraaf 18 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

18 ter. *verzoekt de Commissie een intersectionele monitoringmethode voor de effecten van armoedebestrijding te ontwikkelen en afzonderlijke streefdoelen vast te stellen met als doel de armoede onder de meest gemarginaliseerde vrouwen terug te dringen, in*

overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen;

Amendment 75

Ontwerpresolutie Paragraaf 18 quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

18 quater. wijst erop dat het voor een doeltreffende uitvoering en monitoring van de strategie nodig is systematisch gedesaggregeerde gegevens te verzamelen en te gebruiken; verzoekt de Commissie opnieuw richtsnoeren voor het verzamelen van gegevens over gelijkheid uit te vaardigen om de lidstaten in staat te stellen gedesaggregeerde gegevens te verzamelen, onder meer naar ras of etnische afkomst, geslacht, leeftijd, handicap en migrantenstatus, met volledige inachtneming van de grondrechten en gegevensbeschermingsnormen, voor het nauwkeurig vaststellen en aanpakken van kernen van armoede en uitsluiting, het aan het licht brengen van structurele ongelijkheden en het empirisch onderbouwen van beleidsmaatregelen op alle bestuursniveaus;

Amendment 76

Ontwerpresolutie Paragraaf 20

Ontwerpresolutie

Amendement

20. dringt er bij de Commissie op aan een horizontaal beginsel in de strategie op te nemen waarbij rekening wordt gehouden met de gevolgen van het sectoraal beleid voor armoede en op grond waarvan het

20. dringt er bij de Commissie op aan een horizontaal beginsel in de strategie op te nemen waarbij rekening wordt gehouden met de gevolgen van het sectoraal beleid voor armoede en op grond waarvan het verplicht is om vooraf een effectbeoordeling uit te voeren, **met**

verplicht is om vooraf een
effectbeoordeling uit te voeren;

*bijzondere aandacht voor de onevenredige
kwetsbaarheid van vrouwen voor armoede
en regionale verschillen;*

Amendment 77

Ontwerpresolutie Paragraaf 20 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

*20 bis. verzoekt de Commissie de
gendergelijkheidsindex van het Europees
Instituut voor gendergelijkheid op te
nemen in het sociaal scorebord;*

Amendment 78

Ontwerpresolutie Paragraaf 21 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

*21 bis. verzoekt de Commissie de lidstaten
ertoe aan te zetten eerlijke, herverdelende
en progressieve belastingstelsels tot stand
te brengen en ervoor te zorgen dat de
overheidsbegrotingen voldoende zijn
toegerust om het uitbannen van armoede
en het verminderen van ongelijkheid te
financieren en de ongelijke verdeling van
rijkdom en middelen aan te pakken;
benadrukt dat fiscale rechtvaardigheid
essentieel is voor sociale cohesie en de
beginselen van de Europese pijler van
sociale rechten;*

Amendment 79

Ontwerpresolutie Paragraaf 21 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

*21 ter. verzoekt de Commissie het proces
van het Europees Semester te versterken*

door robuustere en genderresponsieve aanbevelingen in landspecifieke aanbevelingen op te nemen, naast de momenteel beperkte indicatoren van het sociaal scorebord, om genderongelijkheden beter in kaart te brengen en de structurele verbanden tussen armoede en gendergerelateerd geweld aan te pakken;

Amendment 80

Ontwerpresolutie Paragraaf 22

Ontwerpresolutie

22. dringt erop aan het volgende meerjarig financieel kader (MFK) te versterken en beter gebruik te maken van het ESF+, het EFRO, het FEAD en het AMIF om beleid dat bedoeld is armoede uit te bannen, te versterken;

Amendement

22. dringt erop aan het volgende meerjarig financieel kader (MFK) te versterken en beter gebruik te maken van het ESF+, het EFRO, het FEAD en het AMIF om beleid dat bedoeld is armoede uit te bannen, te versterken; *wijst erop dat het ESF+ in het MFK voor de periode na 2027 als een afzonderlijk fonds moet worden gehandhaafd, aangezien het Fonds van cruciaal belang is voor de verbetering van toegankelijke, betaalbare en flexibele sociale diensten voor alle kwetsbare groepen, met name vrouwen en meisjes met een handicap;*

Amendment 81

Ontwerpresolutie Paragraaf 22 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

22 bis. benadrukt dat de Unie, als verplichting die voortvloeit uit het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, maatregelen ter ondersteuning van kwetsbare groepen met een hoger risico op armoede, zoals personen met een handicap, moet integreren in alle programma's in het

MFK na 2027; is van mening dat het van essentieel belang is om ervoor te zorgen dat personen met een handicap, vooral vrouwen en meisjes, gelijke toegang hebben tot alle door de EU gefinancierde programma's, overeenkomstig de strategie inzake de rechten van personen met een handicap 2021-2030; dringt er bij de Commissie op aan een methode te ontwikkelen voor het traceren van uitgaven die ten goede komen aan personen met een handicap, met name vrouwen en meisjes, en te verifiëren of alle programma's en door de EU gefinancierde projecten gendergelijkheid en toegang tot EU-financiering voor personen met een handicap waarborgen;

Amendment 82

Ontwerpresolutie Paragraaf 22 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

22 ter. benadrukt de noodzaak van genderbudgettering en naar gender uitgesplitste gegevens bij het ontwerp, de uitvoering en de follow-up van de nieuwe EU-strategie voor armoedebestrijding; verzoekt de Commissie specifieke indicatoren te ontwikkelen om de toegang tot menstruatieproducten en diensten op het gebied van SRGR te monitoren en ervoor te zorgen dat EU-middelen de gendergerelateerde verschillen op het gebied van armoede aantoonbaar verkleinen;

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur in het verslag input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het ontwerpverslag door haar is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
Make Mothers Matter (MMM)
2. Vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur voor advies.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	13.10.2025
Uitslag eindstemming	+ : 26 - : 8 0 : 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Margarita de la Pisa Carrión, Valérie Devaux, Heléne Fritzson, Lina Gálvez, Alexandra Geese, Chiara Gemma, Fernand Kartheiser, Arba Kokalari, Elena Kountoura, Sebastian Kruis, Judita Laššáková, Eleonora Meleti, Carolina Morace, Maria Noichl, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Benedetta Scuderi, Laurence Trochu, Marko Vešligaj, Maria Walsh, Lucia Yar
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Christine Anderson, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Paulo Do Nascimento Cabral, Elisabeth Grossmann, Billy Kelleher, Katrin Langensiepen, Manuela Ripa, Beatrice Timgren, Marianne Vind
Bij de eindstemming aanwezige leden als bedoeld in art. 216, lid 7, van het Reglement	Peter Agius, Daniel Caspary

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

26	+
PPE	Agius Peter, Caspary Daniel, Do Nascimento Cabral Paulo, Kokalari Arba, Meleti Eleonora, Pietikäinen Sirpa, Princi Giusi, Ripa Manuela, Walsh Maria
Renew	Cifrová Ostrihonová Veronika, Devaux Valérie, Kelleher Billy, Yar Lucia
S&D	Fritzon Helène, Gálvez Lina, Grossmann Elisabeth, Noichl Maria, Rafowicz Emma, Scheuring-Wielgus Joanna, Vesligaj Marko, Vind Marianne
The Left	Kountoura Elena, Morace Carolina
Verts/ALE	Geese Alexandra, Langensiepen Katrin, Scuderi Benedetta

8	-
ECR	Gemma Chiara, Timgren Beatrice, Trochu Laurence
ESN	Anderson Christine
NI	Kartheiser Fernand, Lassáková Judita
PfE	Kruis Sebastian, de la Pisa Carrión Margarita

0	0
---	---

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	3.12.2025
Uitslag eindstemming	+: -: 0: 42 12 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Maravillas Abadía Jover, Grégory Allione, Li Andersson, Marc Angel, Pascal Arimont, Konstantinos Arvanitis, Nikola Bartůšek, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Andrzej Buła, David Casa, Estelle Ceulemans, Leila Chaibi, Per Clausen, Henrik Dahl, Johan Danielsson, Marie Dauchy, Margarita de la Pisa Carrión, Mélanie Disdier, Niels Geuking, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Irena Joveva, Martine Kemp, Marit Maij, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Idoia Mendia, João Oliveira, Branislav Ondruš, Aodhán Ó Riordáin, Hristo Petrov, Dennis Radtke, Nela Riehl, Liesbet Sommen, Villy Søvndal, Pál Szekeres, Georgiana Teodorescu, Romana Tomc, Jana Toom, Raffaele Topo, Francesco Torselli, Brigitte van den Berg, Marianne Vind, Mariateresa Vivaldini, Jan-Peter Warnke, Séverine Werbrouck
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Raúl de la Hoz Quintano, Jaroslav Knot, Arba Kokalari, Lara Magoni, Sara Matthieu, Kim van Sparrentak, Angelika Winzig
Bij de eindstemming aanwezige leden als bedoeld in art. 216, lid 7, van het Reglement	Adrian-George Axinia, Emmanouil Fragkos

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

42	+
NI	Branislav Ondruš, Jan-Peter Warnke
PPE	Maravillas Abadía Jover, Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Raúl de la Hoz Quintano, Niels Geuking, Martine Kemp, Arba Kokalari, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc, Angelika Winzig
Renew	Grégory Allione, Irena Joveva, Hristo Petrov, Jana Toom, Brigitte van den Berg
S&D	Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Johan Danielsson, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginell, Marit Majj, Idoia Mendia, Aodhán Ó Riordáin, Raffaele Topo, Marianne Vind
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Per Clausen, João Oliveira
Verts/ALE	Sara Matthieu, Nela Riehl, Villy Søvndal, Kim van Sparrentak

12	-
ECR	Adrian-George Axinia, Lara Magoni, Georgiana Teodorescu, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini
PfE	Nikola Bartůšek, Marie Dauchy, Mélanie Disdier, Jaroslav Knot, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

2	0
ECR	Emmanouil Fragkos
PPE	Henrik Dahl

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding